

DOMOVINA

Upravništvo „Domovine“ v Ljubljani, Knafljeva ulica 5
Uredništvo „Domovine“, Knafljeva ulica 5/II., telefon 3122 do 3126

Izhaja vsak četrtek

Naročnina za tuzemstvo: četrtletno 9 Din, polletno 18 Din, celoletno 36 Din; za inozemstvo razen Amerike: četrtletno 12 Din, polletno 24 Din, celoletno 48 Din; Amerika letno 1 dolar. — Račun poštne hranilnice, podružnice v Ljubljani, št. 10.7112

Narodu Jugoslavije

Proglas Jugoslovenske radikalne kmetske demokracije

Začasni glavni odbor JRKD je izdal naslednji proglas o ustanovitvi nove politične stranke Jugoslovenske radikalne kmetske demokracije:

Z ustavo 3. septembra leta 1931. je dana široka osnova za najpopolnejše sodelovanje naroda pri nadaljnjem izvajanju in končni izvedbi velikega narodnega programa, kateremu so bili postavljeni temelji z manifestom Nj. Vel. kralja dne 6. januarja leta 1929. S to ustavo je podana zdrava osnova državnega življenja in zagotovljen pogoj za velik razmah in veliko narodno bodočnost kraljevine Jugoslavije.

Pri volitvah dne 8. novembra leta 1931. in 3. januarja leta 1932. je narod vsestransko sprejel in potrdil novi politični red in pokazal svojo odločnost, da sodeluje na njegovem izvajanju in popolni izvedbi. Blizu dva in pol milijona volilcev je izpregovorilo navdušeno in odločno, da mora biti narodno in državno življenje prežeto s čisto jugoslovensko mislijo narodnega edinstva in čuvanja državne celine. Načelo svobode, enakosti in enakopravnosti vseh jugoslovenskih državljanov je našlo svoj močan izraz v ustavi, kar je naletelo na splošno odobravanje vsega naroda.

Volitve v narodno skupščino in senat pomenijo odločnost naroda za novo politično opredeljenje, ki bi imelo nalogo, da ustvari naši veliki kraljevini program in da določi čvrsto osnovo za nadaljnji pravilni in zdravi razvoj naše države, ustavnosti in parlamentarizma. Narod je pravilno ocenil, da so stare stranke izvršile svojo zgodovinsko nalogo in da edinstvo naroda in države zahteva take strankarske tvorbe, ki bodo zbrale vse delovne moči našega naroda in se naslanjale na široko celino države.

Da bi se jugoslovenska politika mogla uspešno izvajati s polnim in stvarnim sodelovanjem naroda, da bi bila vlada neprestano v tesnih stikih z narodom pri izvajanju svojega programa in reševanju vseh velikih državnih, narodnih, prosvetnih in družabnih vprašanj, da bi se oni, ki zastopajo narod, lahko naslanjali na politično zbrano moč naroda, je potrebno, da se osnuje močna politična stranka na načelu državnega in narodnega edinstva.

Podpisani senatorji, narodni poslanci in kandidati smo se v teznji, da čim bolj služimo državnim in narodnim koristim in da čim koristneje pomagamo narodu v sedanjih hudih gospodarskih prilikah, odločili, da osnujemo svojo politično stranko, močito in sposobno, da lahko prevzame odgovornost za vodstvo poslov.

V to stranko morajo stopiti vsi oni, ki se strinjajo z načeli novega političnega reda brez ozira na svojo versko, plemensko ali prejšnjo strankarsko pripadnost, da se zberejo pri stvarnem sodelovanju, da s svojim ustvarjalnim delom doprinesejo k popolnemu uetvrščenju narodnega edinstva in ojačenju naroda in države.

V to svrhu smo sprejeli načela, na katerih mora biti izdelan program nove stranke, in sprejeli pravila, po katerih se mora izvesti organizacija stranke. Program in pravila naše stranke

bodo pred narodom gotovo našli popolno soglasje. Zato pozivamo vse k prijateljskemu sodelovanju, da bi se mogla organizacija nove velike Jugoslovenske radikalne kmetske demokracije izvesti v najkrajšem času in se s tem okrepiti obstoj in ureditev političnega življenja. Prepričani smo, da bo tako ustvarjena organizacija združila k sodelovanju vse borce za narodno edinstvo in prave čuvarje državne celine in da bo v najkrajšem času lahko sklicala svoj prvi državni kongres, ki naj

sprejme končna pravila, program in ime stranke in ustvari organizacijo, pripravljeno in sposobno, da služi veliki in osnovni misli jugoslovenske narodne politike:

Vse za kralja, narod in državo.

V Beogradu, dne 1. maja 1932.

Predsednik začasnega odbora JRKD:

Nikola Uzunović,
minister na razpoloženju.

Slede podpisi članov začasnega glavnega odbora JRKD, senatorjev in poslancev.

Članom in prijateljem Vodnikove družbe

Odbor Vodnikove družbe je končno določil naslednji književni program za leto 1932.:

1.) Vodnikova pratika za leto 1933. z obilnimi slikami in članki pestre vsebine: vsakomur nekaj in nekaj za vse.

2.) Davorin Ravljen: «Tulipan». Povest iz življenja naših izseljencev v Nemčiji. Blizu 50.000 naših rojakov tone na nemškem zapadu v morje tujstva. Dandanes tudi njim ne prizanaša bridka usoda. Pisec, ki je sam prepotoval te kraje in podrobno spoznal način življenja slovenskih družin na Westfalskem in v Porenju, nam podaja sliko življenja naših rojakov, ki si v sajastem črnem revirju služijo vsakdanji kruh. Knjigo prepleta pretresljiva ljubavna zgodba mladega slovenskega rudarja. Krepko je orisana podoba velike industrije.

3.) France Bevk: «Žerjavi». Knjiga bo vzbudila med člani Vodnikove družbe veliko zanimanje, ker obravnava prvič v slovenski književnosti vprašanje naših Aleksandrink. To so ona nesrečna dekleta in žene, ki odhajajo iz naše solne črte Primorske v Aleksandrijo kot dojilje, a jih zadene po večini «sreča» zelo dvomljive vrednosti. Lepa Francka, ki jo pregovori teta, tudi bivša Aleksandrinka, zapusti po porodu svojega otroka in moža, nesrečnega vojnega pohabljenca, ter gre v Egipt iskat sreče. Tam se ji vzbudi hrepenenje po otroku in ljubečem možu. Hoče se vrniti; nedovoljena ljubezen in dejstvo, da si ni ničesar prihranila, jo zadržujeta. Otrok ji umre, mož se vrže pod vlak, a ona potuje s svojim ljubčkom v Južno Afriko.

4.) Pupin: «Od pastirja do izumitelja». II. del. Pisatelj nam popisuje korice svojega študijskega življenja v Angliji, svoje doživljanje med počitnicami v slikoviti Škotski, svoje dijaško življenje v Berlinu, kjer se je seznanil z lepo mlado Američanko, sestro enega svojih visokošolskih tovarišev, s katero se poroči v ruski cerkvi v Londonu. Pupin se vrne s svojo mlado ženo v New York, kjer dobi mesto pomožnega profesorja na novem oddelku za elektrotehniko na vseučilišču Columbiji. Nadalje nam pripoveduje zelo živo in pestro o svojih znanstvenih raziskavanjih in o svojih izumih, o svojih veselih in žalostnih dneh iz svojega pestrega življenja, o smrti svoje žene, o svojih prijateljih in znanjih in o svojem glavnem imenu, tako zvani Pupinovi tuljavi, ki nam omogoča telefoniranje na velike razdalje. Pisatelj nam pripoveduje vse to tako zanimivo in napeto, da čitatelj ne odloži knjige prej, dokler je ni prečital. Knjigo bo krasilo mnogo izvornih slik, ki jih je poslal profesor Pupin Vodnikovi družbi za slovensko izdajo svoje knjige.

Ta lep književni dar Vodnikove družbe bo gotovo vzbudil vsesplošno zanimanje. Huda je gospodarska kriza, ki postopno zajema vse sloje našega naroda. Dobra in lepa knjiga nas bo gotovo osvobodila za nekaj časa vsakdanjih skrbi in pozabili bomo vse svoje križe in težave. Za 20 Din dobiš štiri lepe knjige na jesen od Vodnikove družbe. Priglasite se takoj pri poverjeniku svojega kraja za člana Vodnikove družbe ali pa sporočite po dopisnici osrednji pisarni v Ljubljani, da želiš pristopiti k Vodnikovi družbi.

Sadjarji o svojih potrebah in težnjah

Celje, maja.

V nedeljo so zborovali v Celju odposlanci Sadjarskega in sadjarskega društva za Slovenijo. Podpredsednik, višji sadjarski nadzornik g. Humek, je otvoril zbor in opravičil odsotnost društvenega predsednika, kmetijskega svetnika g. Rohrmana. V svojem govoru je poudarjal, da so se sešli odposlanci Sadjarskega in vrtarskega društva letos v znamenju splošne gospodarske krize. Res je, da so hudi časi otežili delo marsikateri podružnici, toda kjer so vneti sadjarji, je kljub krizi velik napredek. Zaradi dobre letine je bila ponekod kupčija slaba, vendar pa je našlo res dobro blago povsod odjemalce po dobrih cenah. Naša naloga v bodočnosti bo, da na zadružni podstavi

gledamo na to, da bomo pridelovali in prodajali res prvovrstno blago, ki bo na svetovnem tržišču kos inozemskemu sadju. Tudi naše drevosničarstvo je zadela svetovna kriza, vendar bomo tudi tu premagali vse ovire, če bomo gledali, da se bo družila s slovensko podjetnostjo tudi odlična kakovost našega sadnega izbora. Čim hujši časi nam pretijo, tem bolj je naša naloga, da strnemo svoje vrste, da bomo pridelovali čim boljše blago. V prihodnjem letu moramo gledati na to, da se bo dvignilo naše članstvo nad 10.000 članov.

Tajnikh, nadzornik g. Škulj, je podal kratek izvleček iz tiskanega poročila, ki iz njega posnemamo, da ima društvo 189 podružnic, od katerih je najdelavnejša ljubljanska. Podružnice so pri-

redile 263 predavanj, 91 tečajev, torej 354 poučnih sestankov, ki se jih je udeležilo nad 20.000 poslušalcev. Podružnice imajo 41 lastnih drevesnic s skoro 58.000 drevesci, posajenih je bilo nad 30.000 dreves. Društveno glasilo «Sadjar in vrtnar» pod uredništvom podpredsednika g. Humeka je odločno napredovala. Velik uspeh so imele društvene razstave na Ljubljanskem velesejmu in drugod.

Iz poročila blagajnika profesorja g. Josipa Verbiča navajamo, da je imelo društvo nad 600.000 Dir prometa in da ima 54.384 Din čistega premoženja.

Pri razpravi o samostojnih predlogih je bilo sklenjeno, naj se izkuša oživotvoriti že v prihodnji sezoni nabiralnica sadja v večjih središčih, da bo na enem kraju čim več sortiranega blaga na razpolago.

Razni živalski škodljivci delajo od leta do leta večjo škodo v naših sadovnjakih. Za zatiranje teh se uporabljajo razna strupena sredstva, ki vsebujejo predvsem arsenik. Po današnjih naredbah je sadjarju prav hudo dobiti ta sredstva, zato je občni zbor sklenil, naj se store na pristojnih mestih potrebni koraki, da se dovoli sadjarjem za zatiranje škodljivcev brez dosedanjih omejitev in predpisov dovoljna količina teh sredstev za zatiranje škodljivcev.

Širša razprava se je razvila glede zabojev za pošiljanje sadja. Ravnatelj g. Rudl je priporočal rabo jugoslovenskega zaboja, v katerega gre 33 kg sadja, tako da tehtajo trije zaboji okrog 300 kg, kar je za sadjarje kakor tudi za trgovino največjega pomena.

Mnogo se je govorilo o novem lovskem zakonu, ki štiti zajca proti koristim naprednega sadjarstva. Sklenilo se je, naj ukrene društvo v zvezi s dosedanjim neuspehom potrebno, da se zaščiti sadjarstvo proti temu škodljivcu. Kakor obstaja danes lovski zakon, tako bo treba v bodoče gledati na to, da dobimo prepotrebni zakon o zaščiti sadnega drevja pred vsemi škodljivci.

Sklenilo se je nadalje, da se predlaga banski upravi, naj ukrene vse potrebno, da se bodo namenili na vseh učiteljskih strokovno naobraženi učitelji, ki bodo nudili učiteljskemu naraščaju prepotrebni pouk o umnem sadjarstvu. Pri razpravi o sadnem izboru se je ugotovila nujna potreba, da se pregleda vsakih pet do deset let sadni izbor posameznih krajev in s tem ugotovi tako potrebam svetovnega trga kakor tudi poedinih krajevnim posebnostim.

Zborovalci so po dolgem posvetovanju sklenili soglasno, naj izda osrednji odbor Sadjarskega in vrtnarskega društva posebne legitimacije poštenim drevesničarjem, oberem naj pa tudi natisne police garancijskih pisem, ki jih bodo drevesničarji izdajali na zahtevo kupcev in z njimi jamčili za pristnost sadnih sort za dobo petih let s trikratno vrednostjo fakture. Da se prepreči krošnjarstvo in umazana konkurenca, naj kmetijsko ministrstvo doda sedanjemu zakonu za zaščito kmetijstva poseben pravilnik, ki naj smatra drevesničarstvo za panogo kmetijstva, prepuščanje pa za obrt. Proti umazani konkurenci je bila sklenjena tudi uvedba črne knjige nezanesljivih kupcev, a drevesničarski odsek bo dajal vsem članom podatke o naročnikih. Na predlog g. Kupčiča s Ptujске gore je odsek tudi sklenil, naj se prepove prodaja tretjevrstnih dreves, zlasti naj pa to prakso opuste tako močne in vplivne organizacije, kakor je Kmetijska družba.

Zastopniki drevesničarjev iz škofjeloške okolice so nato predložili besniško ali gorenjsko voščenko, ki so jo na zborovanju naši najboljši strokovnjaki pohvalili ter priporočili, naj bi bila sprejeta v krajevni sadni izbor.

Ker je stanje sadnega drevja ob naših državnih cestah skrajno slabo in so ta drevesa stalna nevarnost za naše zdrave sadovnjake, je sklenil občni zbor, da stori pri pristojnih oblastvih vse potrebne korake, da se tudi pri tem največjem sadovnjaku vpoštevajo moderni načini zatiranja sadnih škodljivcev. Podružnica v Dobu je predlagala prepoved prodaje sadnih dreves po sejmih, ker je to kvarno za naše krajevne sadne izbore.

Kmalu popoldne se je zaključil občni zbor, ki je prispeval mnogo k razčiščenju perečih sadjarskih vprašanj. Popoldne so si ogledali udeleženci vzorno kmetijstvo na kmetijski šoli v Št. Juriju ob južni železnici.

Lep razmah JRKD v dravski banovini

USTANOVITEV SRESKE ORGANIZACIJE JRKD V CELJU.

Celje, maja.

V nedeljo dopoldne se je vršil v Celjskem domu pod predsedstvom predsednika začasnega sreskega odbora dr. Ernesta Kalana ustanovni zbor sreske organizacije JRKD za srez Celje-Vransko. Zbora so se udeležili odposlanci iz vseh občin sreza.

Po otvoritvi in govoru g. dr. Kalana je sledilo obsežno poročilo poslanca Prekorška.

Po poročilih se je razvila živahna razprava o najrazličnejših vprašanjih. Občni zbor je med drugim pristal na izločitev krajevne organizacije v Št. Rupertu nad Laškim, ki bo po medsebojnem dogovoru včlanjena v laški sreski organizaciji, ker teži Št. Rupert po svoji legi in zvezah bolj v Laško kakor v Celje. Dalje je občni zbor sklenil, da se ustanovi okrožna organizacija za sreze Celje-Vransko, Gornji grad in Laško s sedežem v Celju, Franj Pikl, banovinski svetnik v Gotovljah, čijo še tudi druge sreske organizacije, ako to pač same želijo.

Za dobo dveh let je bil nato soglasno izvoljen naslednji sreski odbor nove politične stranke: predsednik dr. Ernest Kalan, advokat v Celju; podpredsedniki: Rudolf Lorber, župan v Zalcu, Josip Čretnik, župan v Št. Juriju ob južni železnici, Andro Posavec, lekarnar v Celju; tajnika:

Fran Mravljak, profesor v Celju, Ivan Vranjek, šef transportne službe državne železnice v Celju; odborniki: Ivan Prekoršek, narodni poslanec v Celju, Franc Pikl, banovinski svetnik v Gotovljah, dr. Alojzij Goričan, mestni načelnik v Celju, Blaž Jesenek, posestnik v Dramljah, Ludovik Plavšak, veleposestnik v Št. Juriju ob Taboru, Karel Kosenina, posestnik in gostilničar na Vranskem, Josip Omladič, posestnik in župan v Braslovčah, Josip Kožuh, posestnik in župan v Škofji vasi, Janko Jerala, upravnik javne hiralnice in občinski odbornik v Vojniku, Alojz Jankovič, upravitelj zdravilišča na Dobrni, inž. Krule, uradnik cinkarne v Celju-Gaberju, Josip Cajhen, posestnik in župan na Teharju, Vilko Senica, posestnik v Zalcu, Anton Pavlič, uradnik tovarne v Štorah, Iv. Srebotnjak, posestnik in industrijec v Št. Petru v Savinjski dolini, Franjo Razpotnik, šolski upravitelj v Grižah, Anton Kač, posestnik in župan v Št. Pavlu pri Preboldu, Fran Klanjšek, posestnik in župan občine okolice Št. Jurija ob južni železnici, in Anton Vodenik, veleposestnik, trgovec in podžupan v Petrovčah.

* * *

GIBANJE JRKD V KRŠKEM SREZU.

Krško, maja.

Sreski odbor JRKD v Krškem je sklical predzadnjo nedeljo ustanovna občna zbora krajevnih

Soteščan:

Trnjeva pot ljubezni

»Ovest iz starih časov.

Tudi Hilda se je počasi zavedla, a se ni mogla geniti. Njena soba je bila prazna. Pogrešila je Mileno, pa ni imela toliko moči, da bi jo bila poklicala. Njene misli so bile utrujene in motne. Šele čez dlje časa se ji je jelo svitati, kaj se je zgodilo.

S spominom sta se ji vrnila tudi moč in volja. Vstala je in odprla okno. S slabotrim glasom je poklicala vratarja.

Mož se je ustrašil. Njen glas ni bil tak kakor po navadi. Nekaj se je moralo zgoditi. Ali ni odprl neznanca, ki je prodajal dravila? Ponujal mu je zavitke... Ničesar drugega se ni več spominjal.

S strahom je zapazil, da so vrata na dvorišče na stečaj odprta. «Roparji!» mu je zagomazelo po vsem telesu. Vsa kri mu je širila v glavo in kolena so se mu šibila. Vest mu je očitala, da je zanemaril svojo odgovorno službo. Tujec ga je prevaral. Skrbelo ga je, kako se bo opravičil.

Zapahnil je vrata in hitel v graščino. Hilda je slonela pri mizi, zatopljena v globoko žalost. Vsa je bila zbegana in preplašena. Beseda ji je zastajala, ko je začela govoriti.

Vratarja se je polastila silna groza. Na obrazu skrbne vzgojiteljice je bil zapisan strašen dogodek. Bal se jo je vprašati, zakaj vest mu je očila

tala krivdo. Izneveril se je svojemu poklicu. Pozabil je dolžnosti, katere je vsa leta tako vestno opravljal. Žal mu je bilo, ker se je dal oslepiti.

Hilda je dvignila glavo in vprašala s pojemajočim glasom: «Marko, ali veš, kaj se je zgodilo?»

«Kje je Milena?» Vratar se je ozrl okrog po sobi in nekaj zaslutil. Srce mu je tolklo kakor kladivo.

«Odvedli so jo, dušico mojega življenja... Oh, kaj bom počela! Kaj poreče Adolf, ko bo zvedel to strašno novico»

Marko je drhtel od groze.

«Prišli so neznanec z našemljenimi obrazi...» Pokazala mu je na mizo, kjer je bil zasajen meč, s katerim so ji grozili. Pri tem je zagledala pred sabo listič, svojo smrtno obsodbo. Spomnila se je, da ne sme ničesar izdati.

Vratar je bil v veliki zadregi. Kako naj zakrije svojo malomarnost? Ali naj navede kako laž ali izpove resnico? Ali bo mogel uspešno tajiti? Vest mu je očitala neprevidnost in njenega glasu ni mogel zadržati. To mu je bilo hujše kakor strah pred kaznijo.

Odločil se je, povedati tako, kakor je bilo. Priznal bo odkrito, da ga je oslepil neznanec, kateremu je odprl vrata. Potem ga je omamil z dišečim praškom.

Hilda je bila plemenitega srca ter mu ni rekla žale besede. Vsa obupana je hodila po sobi in tarnala: «Oh, Milene ni več! Rešimo jo, ako še ni prepozno!»

Vratar je prebudil osebje iz globokega spanja. Nihče ni vedel, kaj se je zgodilo. Preplašeni so begali sem in tja ter ugibali, kako bi se dalo pomagati. Služabnik je odhitel na Pristavo. Obvestil je oskrbnika, ki je takoj prebudil hlapce ter jim dal natančna navodila.

Prišli so iskati. Sledovi, katere so našli okrog graščine, so se porazgubili v dolini na trdi cesti. Poizvedovali so po vaseh, a zaman je bilo vsako povpraševanje. Zločinci so izginili kakor prikazen.

V poznih dopoldanskih urah je prispel na Višavje jezdec, ki je prinesel Mileni pozdrave od njenega zaročca. Sporočil ji je ves srečen, kako so dvigali zaklade. Kar je bilo zanj najvažnejše, je zamolčal; s tem jo je hotel iznenaditi ob vrnitvi.

Hilda mu je odgovorila: «Pridi nemudno! Več osebno.»

V.

Voz, na katerem so odpeljali omamljeno graščakinjo Mileno, je postal za trenutek na Aržišču. Tu so izstopili preoblečeni beriči. Ostal je le vitez Oton; tukaj je prevzel varstvo uboge žrtve. Sedel je zraven nje in potuhnjeno molčal. Voznik je zamenjal konja; bal se je, da bi mu ne opešal. Vedel je, da bo treba naglo voziti.

Mladenka se je zavedla šele proti jutru. Vzбудila so jo sunki voza, ki je odskakoval po kameniti cesti. Zunaj se je pričelo svitati. Prva zarja je obrobila daljno gorovje.

«Kje sem? Ali je res?» se je ustrašila bridke resnice, katero je v omotici že pozabila. Zavest,

organizacij v Kostanjevici in na Raki. Shodov so se udeležili tudi senator g. dr. Janko Rajar, narodni poslanec g. Alojzij Drmelj, zastopnik banovinskega tajništva v Ljubljani g. dr. Marjan Zajec in kot predstavnika sreskega odbora predsednik g. Anton Gliha in novinar g. Oton Ambrož. Oba shoda sta uspela nad vsako pričakovanje.

V Kostanjevici je bilo najprej zjutraj posvetovanje z zastopniki iz Čateža, nato pa zborovanje v veliki dvorani g. Bončarja. Po pozdravu sreskega predsednika g. Gliha je govoril gosp. dr. Zajec o razliki med prejšnjim in sedanjim političnim življenjem; odločno je zavrnil tudi begajoče vesti, ki jih širijo znani krivi preroki med prebivalstvom. Senator g. dr. Rajar je pojasnil vzrok hudega gospodarskega položaja in naloge vlade dr. Marinkoviča. Narodni poslanec g. Alojz Drmelj je obširno razložil dosedanje delo narodne skupščine, ki je v kratkem času 3. mesecev sprejela veliko število zakonov v prid kmeta. Naposled je novinar g. Oton Ambrož opisal dosedanje delovanje sreskega odbora in predlagal listo odbora, ki so jo vsi prisotni brez izjeme potrdili, tako da je soglasno izvoljen za predsednika krajevne organizacije JRKD v Kostanjevici hotelir g. Lavoslav Bučar, za tajnika pa g. Lujo Burja. V ostalem odboru so zastopniki vseh stanov.

Drugi shod je bil na Raki. Pred shodom je bil sestanek z zastopniki Bučke, shod pa je otvoril in vodil g. Gliha. Govorili so tudi tu senator g. dr. Rajar, narodni poslanec g. Drmelj in g. dr. Zajec. Nato je bil izvoljen krajevni odbor s predsednikom g. Drnovškom in tajnikom g. Krakerjem na čelu.

Krajevni organizaciji v Bučki predseduje sedaj g. Kiraz, podpredsednik je župan g. Kaplar, tajnik pa g. Resman. Krajevni odbor v Čatežu je sedaj sestavljen tako, da je predsednik župan g. Martin Radej, tajnik pa g. Matija Kožar mlajši.

V krškem srezu deluje že 15 krajevnih organizacij. Zato se bo 8. t. m. vršila sreska skupščina odposlancev, na kateri bo izvoljen stalni sreski odbor nove stranke.

* * *

USTANOVNI OBČNI ZBOR KRAJEVNE ORGANIZACIJE JRKD V SODRAŽICI.

Sodražica, maja.

V nedeljo popoldne se je vršil ustanovni zbor organizacije JRKD za občino Sodražico in Goro. Prisotnih je bilo okoli 300 ljudi, med temi do 260

da beži od doma, jo je sunila v srce kakor ostro bodalo. V obraz se ji je režala grozna pošast. — neznana usoda.

Ko se je zdanilo, se ji je Oton dal spoznati. Snel je krinko ter se ji zlobno posmešnil.

«Ali me poznaš?» je izpregovoril.

«A, ti si bil?» jo je zbolelo. «Zakaj se ponižuješ?»

«Zato, ker sovražim njega, ki ti je več kakor jaz... Zaradi njega moraš v pregnanstvo...»

«Kaj ti je storil? S čim se ti je zameril?»

«Ne vprašuj po tem, kar že veš. Nikar ga ne zagovarjaj.»

«Motiš se, Oton! Adolf je nedolžen.»

«A tako?» ga je pogrelo. «Pa naj trpi tisti, ki je kriv... Meni je pač vseeno.»

«Nimaš srca!» mu je očitala v sveti jezi. Pozabila je, da je njegova jetnica.

Hotel jo je prijeti za roko, a mu tega ni dovolila. Ni mu mogla pogledati v obraz, ki je razodeval toliko zlobnosti in hinavstva.

«Kaj ne, kako spretno smo ujeli ptičko?» se ji je maščevalno rogal. «Kar sama nam je priletela v zanko...»

«Morda boš še kdaj obžaloval svojo hudobnost...»

«Seveda, kesal se bom in prosil odpuščanja...»

«Vsaka krivica se maščuje...»

Nasilniku ni ugajalo, ker mu je tako pogumno pretela. Zato jo je postrašil: «Ali veš, da si v moji oblasti?»

Zobni kamen pod povečalom





Trdna sestava zobnega kamna.



Zrahljana sestava zobnega kamna.



Razpad zobnega kamna.

SARGOV



KALODONT

Proti zobnemu kamnu

Odstranite zobni kamen — povzročitelja mnogih hudih obolenj zob — z rednim negovanjem s Sargovim Kalodontom. Samo Sargov Kalodont vsebuje proti zobnemu kamnu učinkoviti sulforicinoleat po Dr. Bräunlichu. Polagoma razkroji organske substance, ki tvorijo zobni kamen, njegova sestava se zrahlja, on začne razpadati, izgubi svoje oporišče, se zdrobi in se povsem lahko odstrani s trdo ščetko za zobe.

Uporabljajte redno Sargov Kalodont! Tudi Vaš zobozdravnik Vam bo dal ta svet, ker on dobro ve, kako nevaren je zobni kamen za zobe.

članov, ki so napolnili dvorano Posojilnice. Mnogo jih je moralo ostati še zunaj, kjer so poslušali govore pri odprtih oknih. Sklicatelj, trški načelnik g. Ivan Kovačič je otvoril zbor ter najpristrujeje pozdravil zborovalce, predvsem pa ministra g. Ivana Puelja, banovinskega svetnika g. Ivana Rusa, predsednika ribniške organizacije g. Križmana in člane iz Gore.

Predsednik pripravljalnega odbora, g. Kovačič, je zatem poročal, da je dosedaj vpisanih že nad 200 članov, nekaj vpisanih pol pa še kroži po okoliških vaseh, nato pa je podal daljše poročilo

o političnem položaju ministra za socialno politiko in narodno zdravje g. Ivana Puelja. Pojasnil je sedanjí težavni gospodarski položaj in naporeno delo naše vlade in poslancev pri reševanju krize. Obširno je govoril tudi o programu nove stranke in podrobno orisal potrebo za vstop v stranko vsem slojem. Zborovalci so ministrov govor sprejeli z velikim odobravanjem.

Izvajanjem ministra g. Puelja se je pridružil v daljšem govoru banovinski svetnik g. Ivan Rus iz Loškega potoka in pozival prisotne, naj se strnjeno organizirajo v novi stranki v prosep

«Vem», je odgovorila. «Dokazal si, da si razbojnik, ropar...»

«A tako se drzneš govoriti!» Pokazal ji je meč, ki je visel na usnjenem pasu nad njeno glavo.

Mladenka je vztrepetala. Odgovorila mu je šele čez nekaj časa mirno in vdana v svojo usodo: «Stori hitro, kar nameravaš!»

«Lahko bi obračunal z enim samim udarcem...»

«Toda?» mu je pretrgala besedo.

«Vendar pa tega nočem... Sramotno je za junaka, ako mori slabiča...»

Milena je utihnila. Zaskrbelo jo je, zakaj ji zlobnik ne privošči hitre smrti, ki bi ji bila vsaj edina rešitev. Morda jo bo mučil počasni dar za dnem? Kdo ve, kam jo bo zavlekel in kakšne muke ji je namenil? Ali jo pelje v ječo ali na morišče?»

Gozd, ki se je raztezal na obeh straneh ceste, se je čedalje bolj redčil. Nastajale so planjave in za njimi travniki in rodovitno polje. Med gostim sadnim vrtom so se skrivale nizke hišice — borna človeška bivališča. Prav ob cesti je stala preprosta lesena kočica.

Mladenka je zapazila streho ter se dvignila proti oknu Hotela je zaklicati, da bi ji kdo pomagal. Iztegnila je desnico in udarila po šipi, da je glasno zazvenela.

Vitez jo je potegnil nazaj ter jo potisnil v kot, odkoder se ni videlo skozi okno. Zapovedal ji je, naj sedi mirno, kamor jo je bil posadil. Zapretit ji je brezsrčno: «Gorje ti, ako se premakneš!»

Ubožica je pričela tiho ihteti. Strašne podobe so ji slikale neznano usodo. Čelo ji je bilo oznojeno od groze.

«Oton, kaj nameravaš?» ga je vprašala z bolestnim glasom.

«Potrpi! Kmalu boš izvedela...»

«Ako imaš v sebi še kaj viteštva, tedaj mi ne boš prikrival svojega načrta...»

«Rekel sem ti že, da te ne bom trpinčil... Zakaj mi ne zaupaš?»

«Tako si začel... Z nasilstvom si dokazal...»

«Zaupaj! Nič žalega se ti ne bo zgodilo!»

«Pa ta vožnja v neznane kraje!»

«Peš ne prideš tako daleč...» Nasilnik se je zlobno namuznil.

Jetnica je vzdihnila in zakrila objokani obrazek: «Oh, kje je že Višavje!»

«Daleč, je brezumno potrdil in dostavil: «Pa sva šele na polovici pota...»

«In potem, ko dospeva na kraj usode?»

«Začela boš novo življenje...»

«Kakšno?» se je že skoro nekoliko pomirila.

«Lepo in mirno življenje... Postala boš svetnica...»

«Smrt!» se je zgrozila.

«In potem nebesa...» se je zlobno pošalil.

Mladenka se je vznejevoljila: «Kdo ti je dal pravico, da mi kratiš svobodo?»

«Tvoja upornost.»

«Oton, ne bova se prepirala o tem, česar nisem storila in kaj bi bila morala storiti, je go-

sebi, narodu in državi. Sreski veterinar g. Šri-bar je obrazložil, da bo organizacija v bodoče preskrbovala potrebne listine krošnjarjem, ki si bodo tako prihranili mnogo truda, skrbi, potov in stroškov. Predlagal je, da se določi za vodstvo teh poslov gotova oseba. Nato se je sklenilo, da se poveri to opravilo g. Adolfu Ivancu iz Sodražice.

Po poročilih so sledile volitve odbora. Na predlog g. Lovšina, mesarja in gostilničarja v Sodražici, so bili z vzklikom in soglasno izvoljeni: za predsednika Ivan Kovačič, posestnik iz Sodražice; za podpredsednika Josip Oberstar, tovarnar iz Sodražice; za tajnika Evgen Ivanc, tovarnar in župan iz Sodražice; za blagajnika Ivan Fajdiga iz Sodražice; za odbornike pa: Ludovik Vesel, posestnik iz Podklanca, Franc He, posestnik iz Globelji, Ivan Cvar, stavbni delavec iz Zimaric, Ivan Trhljen, posestnik iz Zamostca, Ivan Cvar mlajši, posestnik iz Zamostca, Andrej Arko, posestnik iz Lipovšice, Rudolf Lovšin, mesar in gostilničar iz Sodražice, Karel Pajnič, posestnik iz Zapotoka, Andrej Gregorič, posestnik in gostilničar iz Vinc, Jožef Šile, posestnik iz Gorenjih Laz, Franc Fajdiga, tovarnar iz Sodražice, Matija Oražem, posestnik iz Sodražice, Ivan Arko, pišmonoša iz Sodražice, Ivan Krže, posestnik iz Gore in Janez Gornik, posestnik iz Gore; namestnika: Janez Nosan, posestnik iz Vinc, Alojz Petrič, posestnik iz Sodražice; nadzorni odbor: Jožef Kovačič, posestnik iz Zimaric, Alojzij Ambrožič, posestnik iz Zamostca, Miroslav Jereb, sedlar iz Sodražice; delegati: Franc Mikolič, posestnik in trgovec iz Sodražice, dr. Lev Mejač, okrožni zdravnik iz Sodražice, Rudolf Lovšin, mesar in gostilničar iz Sodražice, Franc Cvar, posestnik iz Zamostca, Franc Arko, posestnik in gostilničar iz Gore; namestnika: Vence Drobnič, posestnik in gostilničar iz Sodražice, Adolf Ivanc, posestnik iz Sodražice.

Na predlog župana g. Evgena Ivanc se je določila letna članarina na 3 Din. Predsednik je nato zaključil dobro uspelo zborovanje ter se je zahvalil ministru g. Puclju za njegovo lepo poročilo. Po zaključku je pristopilo še več novih članov. Vse kaže, da bo naša organizacija med najdelavnejšimi krajevnimi organizacijami JRKD na deželi.

Ali si že član Vodnikove družbe?

vorila med bridkim jokom. «Človek ima prosto voljo...»

«Vidim, da se nisi še izpametovala. A bo kmalu prepozno.»

«Moj Bog, kako sem nesrečna!»

Naslonila se je in omedlela. Skozi okno se je videla tuja pokrajina. Obrobilo jo je visoko gorovje.

Okrutnik se je radoval nad njenim trpljenjem. Molčal je nalašč, da bi bila bolj omehčana. Obrnil ji je hrbet; tako ji je pokazal, da je izpregovoril poslednjo besedo.

Voz se je bližal daljnemu gorovju. Vitez je vstal in stopil k oknu. Tam na nizkem griču se sivalo staro zidovje. Tja je držala cesta...

Jetnica se je zvijala v mučnih sanjah. «Kam me tirajo? Kaj me čaka?» se je obupno vpraševala, ko se je prebudila.

«Bližamó se smotru», jo je opozoril vitez na konec potovanja.

«Zlobnik, Bog bo sodil tvoje delo!»

Zaničljivo se ji je posmešnil in rekel: «Ne pomagajo ti nobene groznje. Sama si se odpovedala dediščini svojega očeta. Ali si že pozabila, kaj si zapisala?»

Sklenila je roke in vzdihnila; «Ali mi res ne more nihče pomagati?»

Predzrniku je šinila v glavo nova misel. Poziklusal je zlepa omajati njeno stanovitnost. Začel je prilizneno: «Milena, še je mogoča rešitev. Ni še zamujeno...»

SHODI POSLANCA SPINDLERJA.

Šmarje pri Jelšah, maja.

Narodni poslanec g. Vekoslav Spindler je imel v nedeljo 24. aprila dva velika shoda: prvega zjutraj po maši v Koprivnici v šoli, drugega popoldne v prostorih g. Preskerja v Podsedri. Udeležba (v Koprivnici 93 volilcev in nekaj žena, v Podsedri nad 100 zborovalcev) je tudi tu pokazala, da se narod živo zanima za javna vprašanja in zlasti za vprašanje izhoda iz današnjega hudega položaja. Na obeh zborih je ljudstvo z največjim zanimanjem poslušalo poročilo svojega zastopnika in stavilo nanj razna vprašanja. Ljudje so v obeh krajih tudi pokazali, da se v polni meri zavedajo pomena in potrebe sloge in trdne organizacije. Ustanovili sta se tako v Koprivnici kakor v Podsedri krajevni organizaciji velike vsedržavne JRKD, prva za koprivniško, druga za podsredsko župnijo, dočim za občino Križe taka organizacija že obstaja. Predsednik v Koprivnici je ugledni kmet g. Alojzij Germšek, podpredsednik kmet g. Alojzij Sikošek, tajnik učitelj g. Maks Domnikuš, v Podsedri pa je predsednik šolski upravitelj g. Ante Potočnik, podpredsednik župan g. Franc Jercl in tajnik g. Jelnišek. K vsaki izmed obeh organizacij je pristopilo že do dneva ustanovitve nad 50 članov. Narod je na obeh shodih sprejel resolucijo z odločno zahtevo, naj se v Kozjem vpostavi davčna uprava.

Na praznik 5. t. m. zjutraj po maši bo veliko javno zborovanje v dvorani g. Habjana v Šmarju pri Jelšah obenem z ustanovitvijo krajevnih organizacij JRKD za trg in okolico.

V nedeljo 8. t. m. pa bo veliko ljudsko zborovanje (zjutraj po maši) v prostorih župana g. Romiha v Zagorju. Ker bo ta nedelja zadnji dan tridnevnega romarskega shoda v Zagorju, so vabljeni poleg domačinov tudi sosede iz Prevorja, Št. Vida, Planinske vasi in Pilštanja.

Politični pregled

V nedeljo so se vršile

v Franciji volitve v državno zbornico.

Za 615 poslanskih mandatov se je borilo 3617 kandidatov. Kakor je bilo pričakovati po sedanjih razmerah v Franciji, pri teh volitvah ni bila zasedena niti polovica mandatov in bo torej glavna odločitev šele pri ožjih volitvah prihodnje nedelje. Volilna udeležba je bila majhna. V

S studom se je obrnila proč od njega. Tako pač izkuša hudobec, kadar hoče koga zapeljati. «Milena!» je hinavsko ponovil. «Ali želiš prostosti? Reci, kakor hočeš. Čujem naj poslednjo besedo.»

«Šele zdaj si se spomnil... Tako dolgo si odlašal...»

«Imel sem posebne namene...»

«Mrcvaril si me z grožnjami in meniš, da sem že dovolj omehčana. Loviš me kakor zrel sad z drevesa.»

«Milena, pustiva prazno besedičenje. Odpovej se njemu, ki je zasedel prestol tvojega srca in posadi mene na njegovo mesto...»

«Ali ne želiš ničesar drugega?» ga je zaničljivo vprašala.

«To je moja edina skromna želja. Upam, da mi jo boš izpolnila.»

«Zaman boš čakal», mu je podrla nade.

«Oho, prevzetnica!» je osupnil in nadaljeval po kratkem molku: «Ako uresničiš mojo željo, ukažem vozniku, naj obrne. Še danes bomo zopet na Višavju. Dati pa mi moraš častno izjavo.»

«Zato, ker je tudi tvoje dejanje častno in plemenito...»

«Dozdaj še nisem ničesar zagrešil...»

«Hinavec!» Drugega mu ni mogla odgovoriti. «Ali sem ti povzročil kako krivico?»

«Pa to, kar sem že prestala? Napad z golim mečem... Pritisk, da sem spisala oporoko... Nasilna ločitev od doma...»

«Vse to ni nič proti temu, kar te še čaka...»

Parizu je znašala le 75 odstotkov, drugod pa je bila še manjša. Ožje volitve bodo kar za 356 poslanskih mandatov.

Po izidih volitev v nedeljo je razviden

preokret na levo,

vendar pa so oslabele skrajne levičarske in desničarske stranke. Kakor poročajo iz Pariza, so se za ožje volitve sporazumeli socialisti in radikalni socialisti.

Dne 10. t. m. se bod sestali v Beogradu

zunanjí ministri Male antante.

Na sestanku se bo predvsem razpravljalo o izjemnem stališču Jugoslavije glede vojne odškodnine in o podunavskem vprašanju.

V Nemčiji se po volitvah

položaj še ni razjasnil.

O kaki preosnovi dr. Brüningove vlade še ni govora. Vlada pripravlja razpust vseh organizacij vojaškega značaja, da se bi tako preprečili neprestani spopadi med pristaši socialistov in drugih strank.

Na Daljnem vzhodu bo le prišlo

do končnega premirja med

Kitajsko in Japonsko.

Pogajanja so se sicer skoro prekinila zaradi atentata, ki ga je izvršil neki Korejec na odlične japonske vojaške zastopnike in državnike, vendar pa se je dognalo, da Kitajci nimajo s tem atentatom nikake zveze.

GOSPODARSTVO

Kmetijski pouk

VPLIV SOLI NA DOMAČE ŽIVALI.

Kuhinjska sol je velikega pomena ne le za človeštvo, temveč tudi za živalsko prehrano. To ve vsak živinorejec, in vendar, kako različno se sol uporablja. So kraji, kjer se jo daje živini vsak dan, drugod je sol le nekaj priboljšek k slamašti krmi. Nekateri sicer napredni gospodarji pa smatrajo dajanje soli živalim za nepotrebno potratno. Da si bomo na jasnem, kako je s to solno pravdo, moramo pogledati, kakšen pomen ima sol za živino.

Sol se dá ugotoviti v vseh delih živalskega telesa, zlasti pa v mleku. To bi je moralo vsebovati dva do tri grame na liter, iz česar se sklepa,

Mladenka je spreletela groza. Bolj je bila podobna mrliču kakor človeku. Čutila je, da pada v globoko ječo — v celico, kjer se bo komaj obrnila. Umrila bo od lakote na železnem omrežju. Tam bo strohnela in njene kosti bodo popadale v globočino. Ali pa jo bodo trpinčili še na druge strašne načine.

«No, ali si se odločila?» je bil čedalje bolj nestrpen.

Povesila je glavo ter mu ni odgovorila.

«Hitro! Čakati sem se naveličal.»

Mladenka je trdovratno molčala.

«Ali veruješ v rešitev?»

«Tebi ničesar.»

«Torej ne maraš prostosti? In nočeš nazaj na Višavje?»

«Izkušnjavec!»

«Ali je to tvoja poslednja beseda?»

«Ne morem drugače...»

«Odpovej se njemu, ki ga sovražim... Ali pa hitro naprej na trnjevo pot ljubezni...»

Nagnila je glavo kakor pod mečem in izrekla vdano: «Tukaj sem in stori, kar hočeš. Tvoje želje ne bom nikdar izpolnila.»

Nasilnik je škrtnil z zobmi — premagala ga je slabotna ženska. Nikdar ni mislil, da mu bo pokazala toliko junaštva. Ne groznje ne obljube jo niso premotile. Celó smrt je ni ostrašila.

Potem nista več govorila. Pošastnik je gledal potuhnjeno v tla in Milena je molčala. Zalost in groza sta ji trgali mlado dušo.

(Dalje prihodnjič.)

70letnica kmetijskega svetnika Viljema Rohrmana

V sredo 11. t. m. bo praznoval kmetijski svetnik g. Viljem Rohrman svojo sedemdesetletnico. Prijetna dolžnost nam je, da se z nekaj besedami spomnimo tega za naše kmetijstvo izredno zaslužnega moža, ki spada med tiste slovenske kmetijske strokovnjake, katerih delovanje se bo še dolgo poznalo med kmetiskim ljudstvom slovenskih krajev. Malo je takih mož, ki bi tako dolgo dobo svojega življenja posvetili poklicu, ki so si ga izbrali. Vse svoje odlične moči je posvečal jubilent napredku in razvoju kmetijstva.



Jubilant je bil dolgo vrsto let urednik «Kmetovalca» in dolgoletni neumorni kmetijski sodelavec «Domovine», kateri je napisal nešteto strokovnih člankov iz vseh panog kmetijstva. Znan je prav po vsem Slovenskem delno osebno, delno s svojimi spisi in kmetijskimi knjigami, ki jih je po večini napisal po lastnih izkušnjah. Namen jim je bil, poučevati kmeta o boljšem kmetijskem gospodarstvu, kakor je bila dolgo let njegova glavna naloga na kmetijski šoli na Grmu, izobraževati kmetijske mladeniče v umne gospodarje. Naj na kratko navedemo nekaj podatkov iz njegovega življenja.

G. Viljem Rohrman se je rodil leta 1862. v Novem mestu kot sin sodnega uradnika, ki je pa mnogo občeval s svojimi sorodniki kmeti iz oko-

lice, pri katerih se je navzel ljubezni do narave in kmetijskega stanu. Po dovršeni gimnaziji v Novem mestu se je odločil za kmetijstvo in obiskoval kmetijsko akademijo v Libverdi na Češkem, ki jo je dovršil z odličnim uspehom in si s tem pridobil častno kolajno in od deželnega kmetijskega sveta na Češkem častno diplomu. Nato je nekaj časa služboval na cesarskem posestvu v Tahlivicah na Češkem.

Meseca maja l. 1884. je dobil mesto adjunkta na deželni vinarski in sadjarski šoli na Slapu. S tem se pričel njegovo delovanje na Kranjskem. Dve leti pozneje se je preselil s šolo na Grm, kjer je do l. 1907. deloval kot pristav in se izkazal za vzornega učitelja in strokovnjaka. L. 1907. je dotdaj vodja, pokojni Dolenc, stopil v pokoj in vodstvo šole je prevzel g. Rohrman. Ravnatelj kmetijske šole na Grmu je bil do l. 1918., ko je bil dodeljen v službovanje oddelku za kmetijstvo pri pokrajinski upravi za Slovenijo v Ljubljani.

Že med vojno je bil z Grma poklican v Ljubljano, kjer je opravljal posle deželnega kulturnega nadzornika pri deželnem odboru kranjskem in naposled prevzel tudi vodstvo deželnega urada za promet s krmili.

Zasluge kmetijskega svetnika g. Rohrmana na kmetijskem polju moramo posebno poudarjati. Prva njegova zasluga obstoji v tem, da je kot strokovni učitelj in pozneje ravnatelj na kmetijski šoli na Grmu vzgojil lepo število mladih kmetijskih gospodarjev, ki so dandanes borci za napredek kmetijstva po deželi. Velikega pomena je dalje njegov **kmetijsko-potovalni pouk med ljudstvom**, ki ga je vršil ob nedeljah in praznikih

s predavanji in tečaji po deželi. Prav tako ne smemo pozabiti njegovega delovanja na polju kmetijskih preizkusov, ki so mnogo pripomogli k razširjenju umetnih gnojil in k uvedbi dobrih semenskih vrst. Zlasti je bilo plodonosno njegovo **knjižno delovanje na kmetijskem polju**, ki je brezdvomno najvažnejše in je največ pripomoglo k napredku v kmetijstvu. Največje njegovo delo je «Poljedelstvo», ki ga je izdala «Družba sv. Mohorja» v Celovcu v treh snopičih v letih 1897., 1898. in 1902. Še poprej, in sicer l. 1893., je izšlo njegovo «Kmetijsko gospodarstvo», ki je doživelo že dve izdaji. Družba sv. Mohorja je izdala tudi njegove «Kmetijske nauke», ki jih je sestavil s sodelovanjem gg. Gombača in Dularja. Kmetijska družba je založila njegovo «Poučno potovanje v Švico», ki so se ga l. 1904. udeležili kranjski kmetovalci. Razen teh knjig je izpod njegovega peresa izšlo še več manjših spisov v pouk kmetom. Posebne važnosti je pa njegovo delovanje pri «Kmetovalcu», «Domovini» in drugih listih, v katerih je objavil, kakor smo že rekli, neštete kmetijske spise.

Ob priliki njegove upokojitve kot urednika «Kmetovalca» ga je imenoval občni zbor Kmetijske družbe l. 1927. za častnega člana. Že več let deluje kot predsednik druge največje naše kmetijske ustanove, Sadjarskega in vrtnarskega društva.

Kot svoječasni dolgoletni načelnik podružnice Kmetijske družbe v Novem mestu je marljivo deloval v korist članov in povzdignil to podružnico med najdelavnejše na Dolenjskem.

Kmetijskemu svetniku g. Rohrmanu izrekamo ob njegovem jubileju naše najiskrenejše čestitke z željo, da bi svoje znanje in obilne izkušnje še mnogo let v zadovoljstvu in zdravju posvečal našemu kmetijstvu.

DOPISI

ARTICE. V nedeljo 17. aprila smo imeli v Artičah ustanovni občni zbor krajevnih organizacij JRKD. Prisoten je bil tudi naš narodni poslanec g. Ivan Urek, ki nas je izčrpno poučil o gospodarskem in političnem stanju naše države. Vsi zborovalci smo pazljivo sledili njegovim tehtnim izvajanjem. Izvoljen je bil naslednji odbor: predsednik Jože Molan, podpredsednik Martin Rož-

man, tajnik Rado Dernač, blagajnik Ivan Kovačič, odborniki: Miha Omerov, Jože Ogorčevc, Franc Zorko, Ivan Glogovšek, Ivan Držanič, Matevž Ivanjšek, Franc Rodman, Ivan Petan, Jože Gerjevič, Adam Držanič, Pavel Arnšek in Anton Dimič; nadzorni odbor: Jakob Dernač, Martin Držanič in Franc Keržan. Razveseljivo je dejstvo, da so v organizaciji včlanjeni vsi, ki žele dela in napredka naše lepe Jugoslavije. Le v vzajemnosti je moč in blagor naroda. Upamo, da bodo izpregledali še oni, ki sedaj še od strani gledajo naše delo.

Nato:

«Ježeš, kaj pa je Zinka?»

Po tnalu grede pripoveduje Nande:

«Cajnar se je pripeljal in več gospodov z njim.»

Ko pride na vrt, mu zastane beseda. Naglo odnese sestro v izbico in jo položi na posteljo. Tršar in Lipe zvesta grede, kaj je z Zinko.

«Pravijo, da ga je nekdo vrgel v brezdn», hoče povedati Lipe, a se prestraši mrtvaško bleda sestre. Cinelja prihiti za Domnom in vse začne begati po hiši, samo Tršar obstane kakor uklenjen na vežnem pragu. Noben ud mu ne služi in le tega se boji, kdaj bodo zavpili, da Zinke ni več. Cinelja razgrinja dišave in kadila, mati nosi vodo, rjuhe in sveče, a ona le nepretrgano ukazuje, da ji štirje komaj sproti donajajo. Za hip je sama pri onesveščenkini in zagleda skozi čipke pismo. Hlastno potegne, skrije k sebi in spet obuja dekle, ki se postopno zgane.

«Dobro bo», potolaži ženska Tršarico in brata gresta tolažit očeta.

Mladenka pogleda, bega z očmi, kakor bi nikogar ne spoznala, a potlej se strese:

«Cinelja!»

Mati se križa, sklepa roke, moli in joka. medtem ko gostačka boža dekle.

«Ze veste?» se zgane Zinka.

«Oh no, kako se je prestrašila», omenja Cinelja napol proti gospodinji. «Je bolj mehkega zdravja, zato jo je tako prevzelo.»

«Mislite?» šepče mati.

«Kakopak! Tako nenadno ne bi bila smela slišati o takšni nesreči! Kdo ji je le povedal?»

Mati ne ve. Zinka molči. Spala bi in umrla.

«Zdaj ne bo nič več hudega», meni Cinelja in začne kramljati s Tršarico. Zinka ju čuje kakor v polsnu, včasih pogleda in spet zamiži.

«Vroč», dahne čez nekoliko časa.

Mati ji da vode, a gostačka odpre okno. Spodaj govore moški, ki se jim čez čas pridruži ženski glas. Minka je prišla in pripoveduje, da bodo Parapata raztelesili, ker nekaj sumijo. Zdravnik je bojda rekel, da ni to zgolj nesreča.

Zinka široko odpre oči in Cinelja se zdrzne. «Bi poklicali še k nam zdravnika, ko je že na vasi», meni Tršar v okno.

Mati pogleda hčer, a dekle odkima.

«Zinka noče», pove Marta na dvorišče.

«Saj ni nič», pravi dekle, a glas je šibek in plah.

Oče skomizgne z ramami. Minka hiti, kako jo je strah in da še ni videla takšne grozote. Mati Marta se skloni skozi okno in posluša, a Zinka se tiplje po prsih.

«Kaj bi rada?» se nagne Cinelja k njej.

Dekle molči in išče z roko, gleda in nestrpnost sega za srajco.

«Bog ne zadeni», ji šepne Cinelja, «jaz sem našla tisto in sežgala.»

Dekle strmi in nato zamiži, toda skozi strnjene trepalnice se prisvetlikajo solze.

«Jereba ženo žandarji», prileti Domen izza oglja.

Oni spodaj hite gledat, a mati Marta se zavzame:

«Moj Bog, kaj je spet ta zagrešil?»

Gostačka niha na skrinji ob koncu postelje in si podpira brado s pestjo, a Zinka se kakor v groznici lovi s pogledi po izbici:

«Jereba?»

«Kaj ste rekli, Barba,» bi rada vedela gospodinja, «ali gre zastran mrliča?»

Žensčina skomizgne z ramami:

«Bržčas bo kaj s tem...»

Počasi se prejšnji zbero pred hišo in še Tina je poleg.

«Pisačev klobuk so našli pri Jerebu», že ve slednja.

«Kako da so šli vohat tja?» se čudi Tršar.

«Rajnik je sinoči rekel pri Cajnarju,» pove Tina, «da gre k Jerebovim pod Lom in da bo do ene nazaj.»

Zinka ledeni in se tresse.

«Ali naj zaprem okno?» zaskrbi mater.

Dekle odkima in bolestno vleče na ušesa, kaj se menijo na dvorišču.

«Čudno je le, da so Jereba tako hitro prijeli», meni Nande.

Sproti prihaja ta in oni. Kotnik pride z Zalko in dekle ve:

«Ali ste že slišali? Meta je lastnega očeta izdala?»

«Meta?» se čudijo glasovi.

(prihodnjič.)

JESENICE. Te dni je bil ob veliki udeležbi članstva ustanovni občni zbor krajevnega organizacije JRKD. Zborovanje je otvoril predsednik pripravljalnega odbora g. dr. Kogoj, ki je orisal politični položaj. G. Pibovec je raztolmačil strankina pravila, župan g. Žabkar pa je kot začasni predsednik sreske organizacije govoril o najvažnejših vprašanjih našega narodnega gospodarstva. Poročilo o razvoju organizacije je pa podal tajnik sreske organizacije g. Lovro Humer. Krajevni odbor sestavljajo: predsednik dr. Frančišek Kogoj, podpredsednik Ivan Markovič, tajnik Leon Pibovec, blagajnik France Boštar, odborniki: Franc Kernstein, Karel Neuman, Anton Petrič, Matija Sušnik, Ivan Urh; namestnika: Franc Rabič, Franc Jamar; člani nadzorstva: Ivan Kruh, Ivan Potrato, Miha Kovačič; odposlanec za sresko organizacijo Matija Sušnik, namestnik Ivan Gogola.

MALA NEDELJA. Sokolska četa priredi na binkošno nedeljo 15. t. m. ob 15. uri v Društvenem domu pri Mali Nedelji svojo prvo akademijo, združeno z materinsko proslavo. Nastopita mešani in moški pevski zbor. Moški naraščaj in člani bodo izvajali proste vaje za Prago leta 1932. Sokolska deča uprizori otroški prizorček s petjem «V boj za mamico». Godta na pihala nastopi z novimi koncertnimi točkami in bo svirala tudi med odmori. Dramski odsek pa priredi lepo novo spevoigro «Sreč in denar». Po akademiji bo prosta zabava. Ker bo sposed zelo pester in lep ter se bo akademija vršila samo enkrat, zato vabimo k obilni udeležbi. Najlepši majniški izlet bo, če pridete na binkošno nedeljo vsi na sokolsko akademijo k Mali Nedelji.

SEMIČ. Tu je bil v nedeljo dne 24. aprila pri g. Bukovcu ustanovni občni zbor krajevnega organizacije JRKD, ki ga je otvoril g. Zorko Razpotnik. Za njim je govoril narodni poslanec g. Markar, ki je izčrpno obravnaval zlasti pereča gospodarska vprašanja in dal zborovalcem zelo važna pojasnila. Ob zaključku svojega govora je priporočal zborovalcem, naj se oklenejo nove stranke, da bodo s tem znatno olajšali delo poslanskemu klubu. Odbor krajevnega organizacije sestavljajo: predsednik Zorko Razpotnik, namestnik Makso Laterner, tajnik Anton Sever, blagajnik Anton Šuštaršič, odborniki: Ivan Pašič, Jakob Plut, Ivan Golobič, Matija Sever, Franc Štrumbelj, Martin Stezinar, Ivan Kočevar in Anton Stubler, nadzornika župan Rudolf Lah in Polde Bukovec, njuna namestnika Karel Lepolner in Anton Nampelj, odposlanca za sresko skupščino pa Albin Razpotnik in Anton Sever.

SV. MARJETA NIŽE PTUJA. Ker je bila tombola gasilnega društva v zadnjem trenutku onemogočena, vabimo občinstvo, da se te tombole gotovo udeleži v nedeljo 8. t. m.

ST. LAMBERT. Naše vasi so zelo odvisne od rudnika. Pred leti je bilo zaposlenih v njem 60 moži in fantov, danes jih je samo še pet. Prejšnjo smo tudi prodajali rudniku les, sedaj tega ni. Tudi svojih sicer majhnih pridelkov nimamo kje vnovčiti, ker je kupna moč rudarjev povsem padla. — V nedeljo je bil ustanovni občni zbor krajevnega organizacije JRKD v St. Lambertu. Govorila sta gg. notar Mrevlje in banovinski svetnik Birolla. Orisala sta politični in gospodarski položaj naše države in podala program stranke. Da naši ljudje spoznajo nujnost in važnost te organizacije, je dokaz, da ima JRKD pri nas že okrog 100 članov.

ŠKOCIJAN PRI TURJAKU. Nismo se že nekaj časa oglasili, ampak smo čakali, da se nabere več novic. Naši fantje in naša dekleta so uprizorili na sveti večer igro «Carodejno brivnico» in igrali pred številnim občinstvom prav dobro. — Dne 13. januarja je zapustila dolino solz in zatislila svoje trudne oči ga. Uršula Severjeva, rojena Kraljičeva, iz Malih Lipljen. Dočakala je visoko starost 83 let. Pokojnica je živela zapuščena v svoji hišici ter slovela kot razlagalka sanj. Iste dne je umrl prvi škocijanski naročnik «Domovine», g. Janez Pečnik iz Starega Apna. Pljučnica mu je pretrgala nit življenja. Star je bil 73 let in splošno priljubljen mož. Dne 13. marca je umrla

ga. Ana Maroltova, mati našega organista iz Malih Lipljen, v starosti nad 80 let. Bila je mirna in delavna žena. Vsem trem pokojnikom blag spomin! — Dramski odsek je uprizoril nedavno triburke v Gasilskem domu. Na belo nedeljo je bila uprizorjena veseloigra «Pogodba». Igralci so obkraj prav dobro rešili svoje vloge. — Dne 28. februarja se je ustanovila krajevna organizacija JRKD. Govoril je g. dr. Janže Novak iz Ljubljane in obrazložil pomen vsedrjavne stranke. Vpisalo se je v društvo precejšnje število članov in članic. Izvoljen je bil naslednji odbor: predsednik Leopold Šmuc iz Lipljen, podpredsednik Jože Mihelčič iz Zabukovja, tajnik Herman Peterlin, blagajnik Janez Šmuc iz Medvedice, odborniki: Anton Krašovec, Ludovik Sever, Janez Hribar in Anton Ponikvar. — Naš narodni poslanec g. Albin Koman je preskrbel za našo občino Lipljene vagon koruze po zelo znižani ceni. Najlepša hvala!

DOMAČE NOVOSTI

* **Kraljica krstna botra deveti hčerki.** Zena malega posestnika Antolija Mihaela v Bratonceh je pred kratkim rodila deveto hčerko. Spričo tega redkega primera so zaprosili starši Nj. Vel. kraljico Marijo, da bi bila krstna botra novorojenki. Kraljica je prošnjo uslišala in pred kratkim se je vršil krst v Beltincih. Nj. Vel. kraljico je zastopal podpolkovnik g. Hruza Anton iz Varaždina. Tamojnje ljudstvo mu je pripravilo slavnosten sprejem. Z godbo na čelu so ga čakali na postaji, od koder se je vil sprevod skozi slavnostno okrašene Beltince in Bratonce na dom srečne matere. Na postaji v Bratonceh kakor tudi v Beltincih so bili govori, iz katerih je zvenelo globoko spoštovanje do našega kraljevskega doma in do visoke kumice. Mala učenka Škafarjeva Margita pa je izročila ob prisrčnih besedah zastopniku kraljice šopek cvetlic. Krstne obrede je opravil g. Vadovič Rudolf. Staršem je bilo izročeno darilo visoke kumice, in sicer zlata verižica z zlatim križem, 20dinarski dukat in 1000 dinarjev.

* **Častno predsedstvo XII. ljubljanskega velesejma** je blagovolil prevzeti minister za trgovino in industrijo g. dr. Albert Kramer. Velesejem bo od 4. do 13. junija.

* **Na pomoč stradajočim rudarskim otrokom.** Te dni je sklical ban g. dr. Marušič sestaneke trboveljskih in hrastniških dobrodelnih društev in občinskih zastopnikov zaradi vprašanja, kako pomagati brezposelnim rudarjem. Sestanka, ki ga je vodil g. ban, se je udeležilo 14 zastopnikov, med njimi generalni ravnatelj TPD g. Skubec. G. ban je poudaril, da si zamišlja pomoč rudarjem v prvi vrsti tako, da se preskrbe z živežem predvsem otroci nezaposlenih in le delno zaposlenih rudarjev. Zastopniki delavstva pa so bili mnenja, da bi taka pomoč bila le začasna. Treba je trajne pomoči, kar je pa mogoče doseči le z javnimi deli, katera naj organizira banovina po občinah. Banovina naj ali sama započne javna dela ali naj pa prizadetim občinam dá na razpolago dovolj denarnih sredstev za ta dela. G. ban je nato izjavil, da na kaka večja javna dela glede na proračunska sredstva ni misliti. Javna dela se bodo izvršila, kolikor so določena v proračunu. Za gradbo zasavske ceste Radeče—Zidani most—Ljubljana je že vse pripravljeno. To cesto bodo letos začeli graditi. Naročil je, naj sprejemajo v delo pri tej cesti v prvi vrsti domače brezposelne rudarje, steklarje in druge. Seveda zasluzka ne bo dosti. Povedal je tudi, da bo dobil dva vagona moka 5" iz Banata, ki se bo razdelila med čisto brezposelne rudarje. Moka bo stala v razprodaji po 2 Din. Razprodajala pa se bo v okviru pomožne akcije, kakor je zamišljena. Nato se je sestaneke zedinil na prehranjevanje otrok. V ta namen bo TPD prispevala za enkrat 100.000 Din. Dne 15. t. m. bo seja upravnega odbora TPD, ki bo določila večji znesek. Zastopnik TPD je izrazil željo, naj bi dotlej občine Zagorje, Trbovlje in Rajhenburg, odtodno Senovo, napravile proračune za najbolj potrebne otroke, za katere naj se računa dnevna prehrana s 5 Din za osebo.

Vedno beli zobje Poročam Vam, da že 15 let uporabljam zobno pasto "Chlorodont". Se nikdar nas ni razočarala. Imeli smo vedno bele zobe in prijeten okus v ustih, tembolj ker uporabljamo že dalj časa Chlorodont ustno vodo. Tudi uporablja cela družina samo Chlorodont zobne ščetke. J. Podgornik, T... Zahtevajte zato samo pristno Chlorodont zobno pasto, tuba Din. 8.— in Din. 13.—, ter zavrčajte vsak nadomestek.

TPD bo dala na razpolago tudi poslopje in opravilo za javne kuhinje, ki naj se ustanove po vseh teh krajih za otroke brezposelnih rudarjev. Sklenjeno je bilo, naj se povsod po teh krajih takoj ustanove pomožni odbori, ki bodo sestavljeni iz članov že delujočih dobrodelnih ustanov in ki bodo vodili te kuhinje za stradajoče rudarske otroke. Udeleženci so izjavili, da zasebne dobrodelne organizacije ne bodo mogle več mnogo prispevati v te namene. Zato so pozivali zastopnika TPD, naj prispeva družba čim večji znesek v ta namen.

* **Uradne ure v dravski banovini.** V uradih banke uprave dravske banovine in sreskih načelstev so uradne ure od 1. t. m. do 1. oktobra od pol 8. do pol 14.

* **Sreska skupščina JRKD za krški srez** bo v nedeljo 8. t. m. ob 10. dopoldne v Gregoričevem hotelu v Krškem. Na dnevnem redu bodo med drugim: volitve novega odbora, predlog o višini članarine za naslednje leto in poročila gg. senatorja, narodnega poslanca in člana banovinskega sveta. Krajevne organizacije JRKD v krškem srezu se vabijo, naj se po odposlancih udeležijo sreske skupščine.

* **Zbirke ljubljanskega muzeja** so od 1. t. m. dalje odprte za brezplačen poset vsako nedeljo od 10. do 12. dopoldne. Vhod z Bleiweisove ceste. Obiskovalcem je pri vratarju na razpolago novi muzejski «Vodnik» z obilnimi slikami.

* **Rimljanske grobove** so odkrili na Dunajski cesti v Ljubljani ob starem pokopališču, kjer koplje jarek za zbiralni kanal. Grobovi si bili približno 1-50 m pod cestiščem in slabo ohranjeni. Muzejski strokovnjak je izjavil, da so bili ti grobovi že prekopani. Našli so tudi kos človeške lobanje, ki pa najbrže izvira iz poznejših časov.

* **Najdba čolna iz mostičarske dobe.** V Notranjih gorah pri Ljubljani so našli pri kopanju odvodnega jarka na njivi posestnika in gostilničarja Valentina Mraka na čoln, ki je menda iz mostičarske dobe. Čoln je zelo dobro ohranjen, le na enem koncu je razpadel. Dolg je 9 m in iztesan, odnosno izžagan iz enega samega debla. Ležal je komaj 20 cm pod površino. Najdba je vzbudila po vsej okolici mnogo zanimanja. V Notranjih gorah so izkopali v prejšnjih letih že precej zanimivosti iz omenjene dobe.

* **Črna knjiga mariborskih trgovcev.** V Mariboru se je te dni pojavila čudna knjiga, ki je vzbudila precej ogorčenja v najširših slojih. Gre za tako zvano črno knjigo, v kateri so zapisani vsi dolžniki mariborskih trgovcev. Trgovci se zagovarjajo, da so bili prisiljeni seči po tem sredstvu, ker bi sicer sploh nikdar ne prišli do svojega denarja. V knjigi se v uvodu navaja, da so mariborski trgovci izgubili v zadnjih desetih letih nad 25 milijonov dinarjev, ker dolžniki svojih obveznosti niso poravnali. Črna knjiga navaja 1700 imen, torej okrog pet odstotkov mariborskega prebivalstva. Če se k temu prištejejo še rodbinski člani, se to število gotovo potroji, tako da imajo mariborski trgovci s črno piko označenih 15 odstotkov vsega mariborskega prebivalstva. Skupna vsota, ki jo po tej knjigi dolgujejo ljudje mariborskim trgovcem, znaša nekaj nad dva milijona dinarjev. Največji dolg je 23.000 Din, ostali dolžniki pa so zabeleženi po večini z manjšimi zneski. Vsi dolžniki so razdeljeni v tri vrste. V prvi vrsti so oni, ki svojih dolgov sploh ne plačajo, drugo vrsto sestavljajo dolžniki, ki plačajo šele na tožbo, tretja vrsta pa našteva ljudi, ki plačujejo svoje dolgove neredno. Knjiga obsega 150 strani, a vsaka dva meseca bo izšel dopolnilni zvezek. Ta knjiga je vsekakor značilno znamenje sedanje dobe.

* **Izlet z ladjo po morju** s Sušaka na otok Krk priredi ob priliki romanja na Trsat «Sveta voi-

GLAVOBOL

je večinoma nervozna bolezen. Če hočemo, da se ne ponovi, moramo predvsem ojačiti in pomiriti živce. V to svrbo hvalijo čez 35 let staro domače sredstvo — Fellerjev Elsa-fluid. Poskusna steklenica 6 Din, dvojna steklenica 9 Din povsod. Po pošti pošilja 9 poskusnih ali 6 dvojnih ali 2 veliki specialni steklenici za 62 Din franko lekarnar Evgen V. Feller, Stubica Donja 360, savska banovina.

ska», in sicer zadnjo nedeljo maja. Posebni vlak bo vozil iz Ljubljane in iz Maribora. Z izkaznico (stane 40 Din) za polovično vožnjo po železnici bo vožnja po morju brezplačna. Natančna pojasnila v listu «Preporodu» pošljemo brezplačno. Naslov: Sveta vojska, izletni odsek, v Ljubljani, Dunajska cesta št. 17.

* **Obvezno zavarovanje avtobusnih potnikov.** Na podlagi paragrafov 82. in 460. obrtnega zakona je minister za trgovino in industrijo predpisal pravilnik o obveznem zavarovanju rednega prevoza potnikov z avtobusi. Za redni prevoz potnikov v avtobusnem prometu je treba potnike zavarovati po določbah tega pravilnika. Obvezno zavarovanje obseza: 1.) telesne nezgode potnikov, ki potujejo z avtobusi in z motornimi kolesi avtobusnih podjetij, ki z njimi opravljajo redni potniški promet; 2.) zakonsko odgovornost avtobusnih podjetij za telesne poškodbe in škodo na rečeh, storjeno od teh avtobusov in motornih koles tretjim osebam, ki niso potniki; 3.) potniško prtljago in druge predmete, ki jih imajo potniki s seboj. Obvezno zavarovanje se izvede na breme potnika, in sicer tako, da avtobusna podjetja poberejo od potnikov zavarovalne premije pri prodaji potnih listkov.

* **Tovarna «Jugotania» v Sevnici je ustavila obrat.** V tvornici tanina v Sevnici so 1. t. m. ustavili delo zaradi pomanjkanja naročil in ker so napolnjena vsa skladišča. Tvornica je bila ustanovljena l. 1925. Glavni delničar te družbe je g. Rey iz Pariza. Zaposlenih je bilo v tovarni okoli 70 delavcev, ki pa bodo delno še imeli delo na lesnem skladišču. Ves obrat bo počival najbrže štiri mesece, nato pa bodo, kakor se zatrjuje, vsi delavci sprejeti zopet v službo. Delavci «Jugotania» so bili razmerno dobro plačani: 5 do 6 Din na uro. Želja je vseh, ki sočuvstvujejo s prizadetim delavstvom, da res čimprej zopet zapoje tovarniška sirena.

* **Legitimacije za polovično vožnjo v Ljubljano na XII. mednarodni velesesem (od 4. do 13. junija) je uprava Ljubljanskega velesesema že začela razpošiljati.** Društva, župni in občinski uradi in drugi, ki žele te legitimacije proti 100-odstotni proviziji za svoje stranke prevzeti v razprodajo, naj se takoj obrnejo na urad velesesema v Ljubljani.

* **Navadna kolesa dobe številke.** Stara želja vseh lastnikov koles, da bi oblastvo našlo najbolj primerno sredstvo proti številnim tatvinam koles, se bo sedaj najbrže uresničila. Na predlog ljubljanske policije pripravlja banska uprava uredbo, po kateri dobe vsa kolesa številke tako, kakor jih imajo že avtomobili in motorna kolesa. Na ta način sicer neposredno ne bo mogoče preprečiti tatvin koles, pač pa bo tatovom skoraj onemogočeno, prodati jih. Zato se tudi ne bo izplačalo krasti jih. Lastniki koles naj bi plačali za številke majhne pristojbine, za kar pa bi imeli večjo varnost pred tatvinami. V Sloveniji je približno 200.000 koles.

* **Vesele binkošti žele slovenski fantje vojaki v Djakovici bralce in bralkam:** Alojzij Bajc, Vinko Turšič, Martin Klemenčič, Karel Zorko, Anton Kaplar, Emil Vukčević, Anton Bratkovič, Ivan Kajs, Josip Matkovič, Franc Tomše, Franjo Petacij, Franjo Vogel, Ivan Arh, Alojzij Gabron, Alojzij Duh, Franjo Jagarič, Karel Šmigovec, Franjo Mandelc, Josip Dornik, Anton Rostohar in Anton Rebrnik.

* **Razprava o avtobusni nesreči v Levcu.** V Celju kakor tudi v vsej Savinjski dolini vlada veliko zanimanje za razpravo proti šoferju Francu Bučarju, ki je vodil usodni celjski mestni avtobus lani 9. decembra ob priliki strašne levške katastrofe. Razprava se bo vršila v sredo 11. maja

pred kazenskim senatom celjskega okrožnega sodišča.

* **Resnica o ponarejenih stotakih.** Od strani ljubljanske policijske uprave kakor tudi podružnice Narodne banke smo naprošeni za ugotovitev, da se je našel v Ljubljani en sam ponarejen stotak, ki pa je že zelo obrabljen in gotovo izvira od nekih ponarejevalcev ira Hrvatskem, ki so že obsojeni. Doslej hranjen od bog ve koga, je pač prišel zdaj v obtožbo in v last ljubljanske podružnice Narodne banke. O kakih novih ponarejenih stotakih ni govora.

* **Telefonični razgovor med Beogradom in New Yorkom.** Poslanik Zedinjenih držav v Beogradu, g. dr. Prince, je te dni po telefonu govoril z New Yorkom. Pogovor je trajal deset minut in se je dobro slišal. Bil je to prvi telefonski pogovor med Beogradom in New Yorkom. Triminutni pogovor stane 3600 Din.

* **Dete s 26 prsti.** V Spodnji Slivnici pri Grosupljem so prinesle rojenico siromašnemu delavcu na svet dete moškega spola, ki ima na vsaki nogi po sedem prstov, na rokah pa po šest. Na nogah je vseh sedem, odnosno štirinajst prstov dobro razvitih, dočim na rokah zadnja dva nista tako dobro razvita kakor ostali. Otrok je drugače krepak in zdrav. Zanimivo je, da ima tudi prvi otrok, sedaj šestletna hčerka, šest prstov na nogi.

* **Novorojenčka so našli.** Te dni zjutraj je našel sluga Jakob Dežmar na prizidku cerkve sv. Frančiška v Šiški manjšo vrečico. Radoveder jo je odvezal in presenečen opazil v nji živega novorojenčka. Dežman je otroka izročil stražniku Francu Šivicu, ta je pa poiskal babico Ljudmilo Poženelovo v Šiški in ji dal otroka v oskrbo. Novorojenček je zdrav in krepko razvit deček. Dete je bilo zavito v koteninasto krpo, na kateri je bil pripet listek z napisom: «Krstite in izredite ga, jaz ga ne morem!» Otroka so z reševalnim avtom prepeljali v Dom kraljice Marije, za njegovo materjo pa poizveduje policija.

* **Dete je pustila v gostilni.** Pri gostilničarju Francu Rozmanu na Sv. Petra cesti v Ljubljani se je zglasila mlada neznanca ženska, ki je nosila s seboj dete, zavito samo v majhno plenico. Neznanka je v gostilni izpregovorila nekaj besed, nato pa prosila, če sme otroka pustiti le za nekaj minut v gostilni, češ, da mora še stopiti v bližnjo trgovino po nekaj blaga za plenice in pa novo obleko. Ženska je res takoj odšla, a se ni več vrnila. V gostilni so jo čakali precej časa, vendar zaman. Naposled si niso vedeli pomagati drugače, kakor da so jokajoče dete odnesli v Zdravstveni dom kraljice Marije, kjer je bilo dekleče deležno ljubeznivega sprejema. Mater iščejo sedaj oblastva.

* **Trupla na Krki ponesrečenih dijakov so našli.** Te dni so našli trupla nedavno v Krki pri Novem mestu ponesrečenih treh dijakov. 11letnega Stanka Eršeta so dobili že v soboto, 14letnega drugošolca Cirila Rusa in 15letnega Stanislava Škofica pa ta terek.

* **Triletni otrok je utonil.** V terek popoldne se je igral ob vaškem potoku v vasi Potoku pri Vavti vasi triletni mlinarjev sinček Vladko Zupančič. Ko je hotel utrgati neke cvetlice ob potoku, je izgubil ravnotežje in padel v vodo. Čeprav je voda zelo plitva, je otrok utonil, ker ni bilo nikogar blizu, da bi ga rešil. Njegov 7letni bratec Jože je šele opazil nesrečo čez nekaj časa in obvestil očeta, ki si je zaman prizadeval, da bi obudil sinčka k življenju.

* **Strašna nesreča pri postavljanju kozolca.** V soboto popoldne je pretresla Boštanj vest o nesreči, ki je zahtevala poleg dveh nevarno poškodovanih in dveh laže poškodovanih tudi smrtno žrtev. Posestnik in kovač Alojzij Stopar je postavljaval zunaj vasi na Gorenjem polju nov kozolec. Ko so bili tesarji s pripravami gotovi, je prišlo pomagati še okrog 25 mož in fantov. Ze takoj v početku je delo oviral hud veter, ki je postal usoden. Kozolec je bil v glavrem že postavljen, ko je potegnil še hujski vihar ter je vso stavbo nagnil in porušil. Oni, ki so bili pri kraju, so odskočili, nesrečni pa so bili oni znotraj, ki

se niso mogli dovolj hitro umakniti. Ze po nekaj minutah je izdihnil prav na sence udarjeni 24letni Janez Podlipnik, mlinarjev sin z Rakovice, znan kot dober Sokol in posten fant. Huje na glavi poškodovanega 40letnega Franceta Možica so z avtomobilom odpeljali v krško bolnico, kjer je podlegel poškodbam.

* **Nesreča v rudniku.** Te dni je podsulo v hrastniškem premogovniku rudarja Franca Ovčaka. Ovčak je podsekal jamski les in so se nenkrat vsuli nanj s stropa težki kosi premoga. Še v pravem času so prihiteli na pomoč tovariši, ki so delali v istem rovu, in odkopali ponesrečenca izpod velike množine premoga. Hudo poškodovanega tovariša so spravili iz jame in takoj odnesli k rudniškemu zdravniku g. dr. Arnšku, ki je ugotovil, da ima ponesrečenec zlomljeno desno nogo in desno roko in razne notranje poškodbe. Odredil je prevoz ponesrečenca v ljubljansko bolnišnico. Ponesrečeni rudar je star komaj 25 let in se je šele pred kratkim poročil. Stanuje v Čečah in je zaradi svoje pridnosti in treznosti zelo priljubljen.

* **Požar v Kuršencih pri Mali Nedelji.** Pišejo nam: Nedavno je nastal ogenj pri posestniku Šumnu v Kuršencih. Zgorelo je skoro vse razen živine, ki so jo rešili. Sumi se, da je zažgal neki berač, ki je prenočeval na krmi.

* **Človeško okostje so našli v sredo 27. aprila v neki razpozni jami v Gotovljah.** Okostje je že precej razpadlo. Kako je prišlo okostje tja, zaenkrat še ni znano.

* **Truplo utopljenke v Ljubljani.** V nedeljo dopoldne je ribaril g. Josip Gosar skupno z dvema delavcema v Ljubljani pri Vevčah. Nenadno pa so vsi trije opazili, da plava po vodi predmet, podoben ptičjemu strašilu. Radovednost jih je gnala bliže. Eden delavec si je sezul čevlje, privihal hlače, šel v vodo in nato s kavljem potegnil čudno najdbo na suho. Tedaj so presenečeni ugotovili, da gre za utopljenko, ki je morala že dalje časa ležati v vodi. Pozneje so ugotovili, da je utopljenka 40letna Frančiška Kuzminova iz Ljubljane. Pokojnica je šla v začetku aprila od doma in so jo od takrat pogrešali.

* **Roparski napad v mariborskem mestnem parku.** V pondeljek dopoldne je prišel iz Avstrije 52letni Frag Schäffer v Maribor z namenom, da kupi par konj. Ker pa na sejmu ni mogel napraviti kupčije, se je nameraval podati v terek na sejem v Ptuj. Zavil je v gostilno pri «Roži» na Koroški cesti, kjer se je pomudil do policijske ure. Ko je potem stopal po Stolni ulici, so se mu pridružili trije neznanci in ga začeli nagovarjati, naj da za vino, ker vedo za gostilno, kjer točijo izvrstno in ceneno kapljico. Schäffer je sprva to odklonil; ker pa je bil dobre volje, se je naposled vdal in tako so krenili proti mestnemu parku. Preden so dospeli tja, sta se dva poslovila, dočim je tretji spremljal Schäfferja skozi park. Ko sta dospela do srede, je njegov spremljevalec naenkrat zažvižgal in že sta planila iz grmovja prejšnja dva pajdaša na Schäfferja in ga pobila na tla, najbrže s koli, ker ima na glavi hude poškodbe od udarcev. Schäffer je obležal nezavesten in se prebudil šele, ko se je pričelo daniti. Tedaj se je šele zavedel, kaj se je z njim zgodilo. S težavo se je dvignil pokoncu in šel na reševalno postajo, kjer so mu nudili prvo pomoč. Tja grede je opazil, da mu je izginila listnica z denarjem. V listnici je imel 2400 šilingov in 90 Din, torej skupno okrog 19.300 Din gotovine, svoj potni list in razne druge listine. Z reševalne postaje je Schäffer odšel na policijo in tam povedal ves dogodek. Policija je nemudno začela zasledovati zločince in se ji je posrečilo izslediti vse tri roparje.

Kako postanem dober godbenik.

To brezplačno knjižico pošlje tovarna glasbil MEINEL & HEROLD v Mariboru št. 104—B vsakemu prijatelju glasbe, bodisi začetniku ali izvežbanemu godbeniku. Zahtevajte knjižico takoj z navadno dopisnico!

* **Požar na dveh kmetijah.** V četrtek zvečer je nenadno nastal požar v vasi Konju, dobro uro od Litije. Goreti je pričelo pri posestniku Janezu Kacitu. Zgorela sta mu hlev in svinjak. Živino so le s težavo rešili. Zgorele pa so mu ena telica in kokoši. Skoro ob istem času je začel goreti hlev posestnika Franca Batisa.

* **Zgodba o izgubljenih 100 dolarjih** je prišla na dan šele čez osem let. Leta 1924. je prišel iz Amerike Jože Dragan, posestnik iz Sela. Razume se, da ni prišel prazen. Nekoč je imel opravka v Novem mestu. Nazaj grede je med potjo izgubil 100 dolarjev z listnico vred in še z veljavnim potnim listom za nazaj. Kje je bil denar izgubljen, z gotovostjo ni mogel nihče ugotoviti, vendar pa so domnevali, da tam, kjer ga je nekdo povabil, naj prisede na voz. Naznanil je stvar pristojnim oblastvom. Pred kratkim pa je tajinstvena stvar prišla na dan. Izgubljeni denar sta našla dva posestnika iz Toplic in ga zaradi večje varnosti zamenjala v Zagrebu. Zanimivo je, kako se je tatvina odkrila. Eden obeh se je doma s svojim bratom nekaj sprl. Brat, ki je o tatvini vedel, je pa stvar iz maščevalnosti izdal. Na ta način je prišel Dragan do denarja, ki mu bo v tej gospodarski krizi gotovo zelo koristil.

* **Kazen za uboj.** Pred mariborskim malim senatom se je zagovarjal mladi zidar Jakob Klemenčič od Sv. Tomaža v Slovenskih goricah. Na zatožno klop sta spravila 22letnega mladeniča šmarnica in nož. Neke noči meseca marca je obtoženec v pijanosti in prepiru zabodel z žepnim nožem svojega tovariša, posestnikovega sina Ivana Majcena, ki je kmalu rano podlegel nevarnim poškodbam. Klemenčič je bil obsojen na šest in pol leta hude ječe in trajno izgubo državljan-skih pravic.

* **Z nožem nad spečega.** V Žabljaku pri Poljčarjah se je pripetil posebno sirov zločin. 19letni Ivan Simončič, 31letni Andrej Simončič in 22letni Ivan Dovnik, vsi iz Žabljaka, so se zvečer po opravljenem delu v vinogradu zbrali v hiši posestnika Jagra in tamkaj do ranega jutra popivali. V sosednji sobi pa je spal France Štupan, katerega omenjeni trije niso marali. V vinjenosti so se hoteli znesti nad njim. Ker so bila vrata zaklenjena, je vdrl Andrej Simončič v sobo s sekiro. V sobi so navalili na spečega Štupana. Prvi mu je Ivan Simončič zadal z nožem dve hudi rani v hrbet in v stegno do kosti, nato pa je Štupana, ki je hotel pobegniti, še Dovnik dregnil v stegno, dočim je Andrej Simončič zastražil vrata. Plačilo za to junaštvo jim bo dalo sodišče.

* **Neznan vlomilec je odnesel nad 26.000 Din.** Mnogo se govori in piše o pomanjkanju denarja na deželi, kar pa ne bo povsem točno. Tako je pred dnevi zgorelo ob priliki požara v Podvincih posestniku Čučku gotovine za 12.000 Din. Dne 22. aprila je bilo vlomljeno pri belem dnevu v stanovanje posestnika Jožefa Arnejčiča v Skorišnjaku v Halozah. Arnejčič je imel spravljene v zaklenjenem kovčegu gotovine nekaj za nad 26.750 Din. Vlomilec je odnesel ves denar, med katerim je bilo 17 tisočakov, ostalo pa stotaki. Vlom je morala izvršiti oseba, ki so ji razmere pri Arnejčiču dobro znane. Lahkomiselno je, da ima podeželsko ljudstvo toliko gotovine doma sedaj, ko so na dnevnem redu požari, vlomi in tatvine. Naj bo to resen opomin vsem, ki hranijo denar doma v mišljenju, da je tako najbolj varnem, namestu da bi ga zanesli v hranilnico, kjer bi bil res varno naložen in bi donášal obresti.

* **Sirov napad z nožem.** Nedavno so pri Kolmaniču na Grabonošu kopali v vinogradu. Med delavci sta bila zaposlena tudi 34letni Jože Ferlan in Grabonoškega vrha in 20letni Jakob Vogrin iz Stavešincev pri Gornji Radgoni. Po končanem delu je gospodar svoje delavce pogostil. Ko se je Jože nasrkal vinske kapljice, se je brez vzroka začel prepirati z Jakobom Vogrinom in ga izzivati. Da se mu Jakob izogne, je odšel proti domu, Jože pa je šel takoj za njim; ko ga je dohitel, je segel po nožu in začel neusmiljeno obdelovati Jakoba, kateremu je povzročil hujše po-

škodbe na glavi, tilniku in vratu in le za las je manjkalo, da mu ni prerezal odvodnice. Seveda se sirovež, ki je bil že večkrat kaznovan zaradi tepeža, izgovarja na vinjenost. Noževskega junaka čaka primerno plačilo pred sodiščem.

* **Očima sta pretepli.** Ko se je te dni zvečer vrnil z dela domov v Oblaček pri Ptujju Janez Arnuš in se spravil v posteljo, sta ga začeli psovati njegovi pastorki Terezija in Ivana Zelenkovi. Besedna vojna je trajala tako dolgo, da je prišlo do pretepa, v katerem sta obe planili s koloma nad Arnuša in mu prizadejali več ran na glavi in na očeh. Obe sta dejanje orožnikom priznali.

* **Da osvežite kri,** pijte nekaj dni zapored zjutraj čašo naravne «Franc Jožefove» grenčice. Od mnogih zdravnikov zapisana «Franc Jožefova» voda uravnava delovanje črevesa, krepi želodec, izboljšuje kri, pomirjuje živce, provzroča, da se človek dobro počuti in da ima čisto glavo. «Franc Jožefova» grenčica se dobiva v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

IZ POPOTNIKOVE TORBE

SMRTNA NESREČA ROJAKA V TUJINI.

Bučje, maja.

Dne 28. aprila je prišla iz Francije žalostna vest, da se je tamkaj smrtno ponesrečil tukajšnji rojak g. Franc Frece. Pokojnik je bil dober in pošten mladenič. Po smrti svojega očeta je nastopil službo organista na Bučah v splošno zadovoljnost župljanov, a žal njegovo napredno mišljenje ni bilo po volji bivšim klerikalcem, ki so ga začeli preganjati, češ, da čita brezverske liste.

Tako je prišel ob kruh v domači župniji. Na veliko žalost matere vdove s številnimi mladotletnimi otroki je moral pokojnik v tujino s trebuhom za kruhom, odkoder je s svojim pičlim zaslužkom podpiral mater, brate in sestre.

Dragi France, ki si moral v prerani grob, pač le po krivdi tistih, ki so te preganjali, počivaj v miru in naj ti bo lahka tuja zemljica! Tvoji prijatelji in znanci Te ohranimo v blagem spominu!

SMRT ZVESTEGA VINIČARJA.

Vuzmetinci pri Sv. Miklavžu, maja.

V sredo dne 27. aprila je zatisnil v Vuzmetincih svoje trudne oči Mihael Bratuša, viničar g. Antona Kosija, šolskega ravnatelja v pokoju iz Središča.

Pokojni Bratuša je vršil službo viničarja pri g. Kosiju celih 33 let. Če je kdo tako dolgo v eni in isti službi, je znamenje, da je gospodar z njim zadovoljen. Pokojnik je bil viničar starega kova, vreden gospodarjevega zaupanja in njegove zadovoljnosti. Dokler mu niso zaradi starosti opešale moči, je delal neprestano in, kar je največ vredno, z razumom, čeprav je bil preprost človek, ki ni nikdar hodil v šolo.

Bratuša se je zelo zanimal za obnovenje vinogradov, uničenih po trtni uši, in imel je izredno veselje do gojenja sadnega drevja. Ne samo, da je bogatil s sadnim drevjem sadonosnik svojega gospodarja, cepil in sadil je sadno drevje tudi sosedom svoje bližnje okolice. V Vuzmetincih je malo večjih sadonosnikov, v katerih bi ne bilo drevja, ki ga je cepil in vzgojil pokojni Bratuša.

Umril je v visoki starosti 84 let. Na njegovi zadnji poti ga je spremljalo mnogo ljudi. Ob grobu je izpregovoril svojemu zvestemu viničarju njegov gospodar g. Kosi genljive besede, s katerimi se mu je zahvaljeval za njegovo neumorno delo.

Naj bo pokojniku lahka zemljica, s katero je imel v življenju toliko opravka!

SMRT DEKLICE POD MOTORNIM KOLESOM.

Cerklje ob Krki, maja.

Minilo nedeljo popoldne sta se vozila na motociklu v smeri proti Zagrebu dva zagrebška moto-

ciklista. Pri vasi Velikem Mraševu v občini Cerkljah ob Krki sta pvišli po naključju na cesto sestrici šestletna Anica in devetletna Rezika Grozdinovi, ki sta hoteli na drugo stran. Rezika je, opazivša nevarnost, hotela potegniti mlajšo sestrico nazaj, a v tem trenutku je motocikel zavozil v Anico in jo na mestu ubil. Močno je poškodovana tudi Rezika, ki so jo morali z avtom prepeljati v bolnico.

Smrtna nesreča otroka je vzbudila v vsej okolici splošno sočutje. Pri nesreči sta se prevrnila tudi vozača, ki pa se jima ni zgodilo nič hujšega, le vozilo se je pokvarilo.

Stariši, pazite na otroke, a lastniki motornih vozil hodite opreznjši!

PRED ZANIMIVO RAZSTAVO SADNIH PIJAČ V LAŠKEM.

Laško, maja.

Obilna sadna letina minilega leta ni dala samo mnogo zlahtnega sadja, temveč je omogočila tudi napravo dobre sadne pijače. Tako izvrstnega sadjevca, kakor ga imamo letos, ne pomnijo pri nas. To je povsem umljivo, zakaj izdelovanje prvovrstne sadne pijače zahteva posebnega strokovnega znanja, ki so si ga mnogi naši sadjarji pridobili po mnogih izkušnjah. Da imajo res izvrstno pijačo, bodo pokazali na razstavi 8. t. m. v Laškem.

S pomočjo javne pokašnje sadjevca se bo razvila med sadjarji tekma, ki bo pokazala, v čem še ta ali oni sadjar potrebuje izpopolnitve v tej stroki. V to svrhu bo takoj po otvoritvi strokovno predavanje o izdelovanju sadjevca.

Razstavljeno bo na razstavi tudi kletarsko orodje. Da bo razstava še popolnejša, bomo videli na njej tudi brezalkoholno sadno pijačo. Obiskovalcem razstave se bo tedaj nudila prilika, dobiti natančen pregled o pravilnem izkoriščanju sadja.

Zeleti je, da bi dobro zamišljena razstava sadjevca rodila obilne uspehe, zlasti kar se tiče proizvodnje sadnih pijač, ki smo ji doslej posvečali vsekakor premalo pozornosti. Razvila se bo na razstavi gotovo tudi živahna kupčija, saj mnogi zanimanci povprašujejo po naši dobri kapljici.

SMRT DEVETDESETLETNEGA SAMOUKA.

Poljanska dolina, maja.

V četrtek 2. aprila je umrl na Kovskem vrhu v visoki starosti 90 let stari Kožuh, Tine Debeljak. Kdo v dolini ni vedel za njegovo ime in za njegovo vzorno kmetijo! Bil je dolgo dobo svojega življenja gospodar velike kmetije, katero je dvignil na visoko stopnjo napredka, ker se je posluževal vseh novih iznajdb na polju umnega gospodarstva.

Pokojnik je šel leta 1873. na svetovno razstavo na Dunaj, kjer je videl vsakovrstne kmetijske naprave in stroje. Mož si je po vrnitvi takoj nabavil mlatilnico, ki je bila prvi kmetijski stroj v Poljanski dolini. Nato si je kupil čistilnik za žito, slamoreznico in drugo. Vse te stroje je uredil sam na pogon z motorji, katere je vedno izdeloval.

Da se je z vnemo ukvarjal tudi s sadjarstvom, skoro ni treba omenjati. Pozneje kot preužitkar je svet ob svoji lični hišici na bregu izpremenil v sadovnjak z najzlahtnejšim sadjem.

Pa ne le v kmetijstvu, ampak tudi v raznih obrtnih strokah, kolikor pridejo te prav pri kmetijskem gospodarstvu, je bil mojster in si je pridobil to ročnost s svojim trudom in svojo vztrajnostjo. Celo godbene instrumente je izdeloval pozimi in je znal prilično igrati na orgle in klavir. Mnogo se je ukvarjal naposled z ureditvijo ure, da bi je ne bilo treba navijati. Iskal je torej nekak «perpetuum mobile», kakor se pravi, kar mu pa ni uspelo.

Bil pa je popoln samouk. V šolo ni nikdar hodil, vendar si je sam prisvojil najpotrebnejše osnovnošolsko znanje. Z vsaj vsemu je prebiral

poljudno pisane znanstvene knjige in časopise, med temi tudi «Domovina». Veliko nagnenje je imel do kemijskih razprav.

Njegov dom se nahaja visoko na hribu in je močno izpostavljen strelam. Da bi ga kolikor toliko zavaroval pred to nesrečo, je postavil pred hišo precej čez strehe segajoči strelodod — prvi v dolini pred kmetsko hišo. Ko so bili pa s postavljanjem te naprave gotovi, je vzkliknil: «Hudič, zdaj pa le pluvaj noter, če hočeš.»

Nekoč je romal k Sv. Krvi na Laškem, kjer so v prejšnjem stoletju še izganjali hudiča iz tako zvanih obsedenih ljudi. Iz radovednosti, kakor je večkrat pripovedoval, da bi videl sam te nesmiselne reči, se je nekega leta z nekaj sosedi podal v ta kraj, ki je bil tedaj še sloveča božja pot. Ko je hodil s sopotniki okrog in opazoval početje izganjanja, so vsi drugi tiščali robce na usta, zakaj mislili so, da izgnani hudič takoj skoči v tistega, ki ne tišči ust, zaprtih z robcem. Tedaj ga je opozoril eden sosedov na to, naj trdno drži robec na usta. «Ni hudič, da bi prišel skozi pipin ustnik noter», ga je zavrnil mož in dalje mirno vlekel pipo.

Ce je prišel pokojnik med ljudi ob nedeljah in praznikih, jim je z vso vnemo razkladal nove iznajdbe in pridobitve napredka.

Pred nekaj leti mu je močno opešal vid. Najhuje mu je bilo, ker ni mogel več brati. Zato se je razveselil vsakega človeka, ki ga je obiskal, in je vsakega silno rad izpraševal o dogodkih na svetu. Zadnji dve leti je vidno hiral duševno in telesno, dokler ga ni smrt rešila trpljenja. Na njegovem domu gospodari že njegov vnuk. Kakor oče, tako so bili tudi njegovi sinovi napredni kmetski gospodarji. Le njegov najstarejši sin se je posvetil tehniki in je danes že upokojen. Pokojnemu Debeljaku bodi ohranjen blag spomin!

VINSKA RAZSTAVA V PTUJU IN IZLETI V HALOZE.

Ptuj, maja.

Objavili smo že, da bo od 8. do 10. t. m. II. banovinska vinska razstava z vinskim sejmom v Ptuj. Ob tej priliki bodo poučni izleti v vinorodne Haloze po naslednjem programu:

V nedeljo 8. t. m. po otvoritvi razstave ob 13. sestanek pred razstavnim prostorom (Društvenim domom) za izlet v Srednje Haloze, in sicer k Sv. Vidu ob Dravi, Sv. Andražu v Halozah, na Veliki Okič, k Sv. Barbari v Halozah, v Borl ob Dravi in nazaj v Ptuj ob 18. Enourni odmor na lepi razgledni točki na Velikem Okiču pri Žeraku. — V ponedeljek 9. t. m. glavni izlet v Gornje Haloze, in sicer ob 13. sestanek pred Društvenim domom. Iz Ptuja na Ptujsko goro. Odmor pol ure za ogled kraja in krasne gotske cerkve. Potem v Slape in preko Dravinje v Lipno in do grebenu na St. Janž v Gornjih Halozah. Tam enourni odmor. Nato v Doleno in od tam v Podlehnik, kjer bo ogled kletarstva Stajerske hranilnice v enournem odmoru in potem v Ptuj okoli 19. Omnibus vozi povsod, le od Slap do Dolene bo treba iti peš dve uri. — V torek 10. t. m. enak izlet kakor v nedeljo preko Okiča v Srednje Haloze.

Kdor se želi izletov udeležiti, naj to javi podružnici Vinarskega društva v Ptuj vsaj do 5. t. m.

ZIVINA ŽRTEV POŽARA.

Velika Nedelja, maja.

Posestnika Jožefa Horvata je zadela grozna nesreča. V torek 26. aprila ponoči ob pol 23. uri, je Horvatove, ki so vsi spali, naenkrat nekdo začel klicati, da jim gorita skedenj in hlev, ki sta bila krita s slamo. Zaradi pomanjkanja vode je bilo gašenje nemogoče, vendar se je gasilec posrečilo, da so omejili požar in obvarovali stanovanjsko poslopje, stoječe tik govejih hlevov in k sreči krito z opeko.

Ogenj se je tako hitro razširil po vsem gospodarskem posloju, da ni bilo mogoče rešiti živino, ki je strašno tulila v plamenih. Zgorele so

tri krave, več kokoši in svinje, od katerih je gospodar rešil le eno in pa pujske. Pri reševanju se je gospodar tako nevarno opeknel, da so ga morali prepeljati v ormoško bolnišnico. Horvatovi trpe ogromno škodo.

Ogenj je bil, kakor kaže, podtaknjen. Velikonedeljski orožniki z vnemo iščejo požigalca.

PREKMURSKI GLASNIK

Nakup motorne brizgalne v Murški Soboti. Na svoji zadnji seji je občinski odbor veleobčine Murske Sobotice sklenil nakup motorne brizgalne in avtomobila za gasilce. Blagoslovitev nove motorne brizgalne bo združena s proslavo 50letnice gasilnega društva.

NAŠI NA TUJEM

SMRT WESTFALSKEGA ROJAKA.

Dortmund-Eving, maja.

Tukaj je preminil po dolgi bolezni 22. aprila g. Tomaž Regulj, star 52 let. Zapustil je ženo in štiri otročiče, stare od 4 do 13 let. Pokojnik, ki se je rodil v Motniku leta 1880., je bil dolgo let član Jugoslovenskega delavskega podpornega društva v Evingu in vnet čitatelj «Domovine». Na zadnji poti ga je spremljala velika množica slovenskih rojakov in drugih znancev. Zastopano je bilo tudi društvo po številnih članih in godba mu je zaigrala žalostinko. Naj bo vrlemu možu lahka tuja zemlja! Zalujoči ženi in otročičem naše sožalje!

AMERIŠKO PISMO.

Pittsburgh, aprila.

Dovolite mi, da malo opišem pittsburško naselbino in razmere, v katerih se nahajamo. Pittsburgh je bil nekaj zaradi svoje železne industrije sloveče mesto, a danes je skoro brez dima. Prej smo ga imenovali dimno mesto, a danes se redko pokadi iz tovarniškega dimnika.

V zadnjih letih so se razmere tako izpremenile, da ni dima, ne dela in ne zaslužka za vsakdanji kruh. Na tisoče slovenskih rojakov si je nekaj delalo tu lep denar, si postavilo svoje cerkve, šole, narodne in lastne domove in si ustanovilo društva. Danes je vse to v rokah usode. Ne vemo, ali bomo mogli še naprej zdržati.

Naši otroci hodijo tu v šolo in se amerikanizirajo. Edino, kar jim še kolikor toliko drži zavest slovenskega rodu, so naše organizacije, katerih imamo precej.

Dne 6. junija se bo začel zbor SSPZ (Slovenske svobodomiselnne podporne zveze), katere sedež je v Chicagu. Zborovanje bo v Slovenskem domu v Pittsburghu. Čeprav ta zveza ni najstarejša in največja, je vendar izredno delavna. Nam, ki smo njeni pittsburški člani, bo v največjo čast, da dostojno sprejememo njene odposlance iz vseh naselbin Zedinjenih držav. Zbor bo reševal važna vprašanja.

Dne 31. marca smo imeli lepo zabavo v Slovenskem domu. G. Anton Grdina iz Clevelanda nam je kazal slike iz Jugoslavije. Videli smo kraje iz svoje ljube domovine, tako Ljubljano, Beograd, Zagreb, Karlovac, Metliko, Črnomelj, Semič, Novo mesto, Ribnico, koroške in štajerske kraje in morje. Videli smo orače, kosce, žanjice, kľepalce, mlino, cerkve, spomenike, grobišča, kamnolome, mostove, voličke pri plugu, kopače in vinograde, pa tudi pivnice, ki jih tu ne smemo imeti. Želimo, naj nas g. Grdina spet obišče z novimi slikami, katere pričakuje iz Jugoslavije. Naši otroci, ki so videli te lepe slike, so bili navdušeni, češ, da smo mi starši prišli iz divne dežele. Tako prikazovanje slik je res prav poučno za našo mladino, ki sicer drugače nima prilike spoznavati lepote jugoslovenske zemlje.

ŽENSKI VESTNIK

Kako vzgajamo kapusnice

Izkušnja nas uči: če imamo dobre sadike kapusnic (zelje, ohrovt, cvetača, kolerabice itd.), pridelamo lepo in veliko zelenjavo. Le iz zdravih, krepkobujnih in hitro vzraslih sadik dosežemo popola pridelek. Mnogi gojitelji mislijo, da se krepke sadike vzgoje z obilnim gnojenjem in zalivanjem; vendar je to zelo napačno, ker na ta način dobimo sadike, ki so tako rekoč umetno vzgojene. Vsled tega so zelo občutljive pri presajenju in bolj dovzetne za razne bolezni in zajedavce. Dobra sadika naj ima stebelce močno, v debelosti precej debele pletilke ali tenkega svinčnika, vendar pa še mehko, ne olesenelo. Da pa dosežemo take sadike, je tretja predvsem prav redko sejati, in sicer sejemo v male jarke in ne kar vprek. Gredica, na katero sejemo seme kapusnic, naj ne bo sveže gnojena, ampak le globoko prekopana. Prekopljemo in vsejemo pa po možnosti že v jeseni; ker posebno zgodnjih vrst ne moremo dosti zgodaj vsejati. Pa če zgodaj sejemo, kapusnicam tudi tako ne škoduje vrtna bolha, ker vzkali seme še, ko je vlažnoladno vreme, ki ne prija temu mrčesu. Pri poznih vrstah pa je treba več pažnje. Prezgodnja setev te vrste dá rane sadike in pridelek prezgodaj. Tak pridelek pa se ne drži rad v zimskih shrambah.

Ako primešamo zemlji, kamor vsejemo seme kapusnic, nekaj šote ali kompostnice, ne bo seme samo hitreje vzkliklo, ampak ima to tudi pri presajanju svojo prednost: sodik se vse bolj drži zemlja, in rast vsled presajanja ne zaostane. To je velika pridobitev, ker so v tem času, ko presajamo, kapusnice bolj občutljive in dovzetne za razne škodljivce.

Za kuhinjo

Goveje srce v omaki. Goveje srce dobro operi, prereži in ga pristavi. Mora se kuhati s precej vode. Posoli ga, prideni zrezano čebulo, nekaj zrn popra, lavorjev list in malo dišave. Ko je srce mehko in kuhano, ga daj na desko in zreži na kocke. V kozici napravi bolj svetlo prežganje; to prežganje zalij potem s precejeno juho od srca, ki jo še malo okisaj z limonovim sokom. Nato stresi srce zraven in ga še deset minut kuhaj. Preden pa daš srce na mizo, primešaj še eno drobno zrezano kumarico.

Jagnjetina v omaki. Poldrugo kilo jagnjetine (pleče, vrat, prsa) zreži na približno dva prsta široke kose. V kozici razbeli drobno zrezane slanin in na njej prepraži eno drobno zrezano čebulo. Nato stresi pripravljeno meso v kozico in ga dobro opeci na vseh straneh. Ko je meso lepo rjavo prepečeno, poberi koščke mesa iz kozice in jih deni v toplo skledo, pokrij in postavi na toplo. Na masti pa napravi iz dveh žlic moke prežganje, ga zalij z juho ali vodo, osoli, prideni malo dišave, en lavorjev list, malo česna, kocko sladkorja in malo popra. Ko je omaka četrt ure povrela, jo pretlači skozi sito za meso. Tako prirejeno meso daj na mizo.

Telečja prsa v omaki. Kilo telečjih prs operi in zreži na kose. V kozici razbeli mast in prepraži eno drobno zrezano čebulo, malo česna in meso. Nato osoli, potresi po mesu žlico moke in mešaj toliko časa, da moka in meso porumenita, potem zalij s čašo belega vina, malo juhe ali pa vode in dodaj še dve žlici paradižnikove mezge in pokrito duši tako dolgo, da postane meso mehko. V drugem loncu pa skuhaj drobno zrezane korenčka, zelene, krompirja in osminke kile zluščenega graha. Ko sta meso in zelenjava kuhana, zelenjavo odcedi, stresi k mesu, po potrebi še malo zalij, okisaj z limonovim sokom in vse skupaj duši še deset minut. Nato daj meso na mizo z dušenim rižem.

ZANIMIVOSTI

Kako so v starih časih tolmačili potrese

Zadnja leta so potresi zelo pogosti in tudi mnogi ognjeniki, ki so že dolgo mirovali, so se začeli znova oglašati.

Marsikoga utegne zanimati, kaj so mislili stari narodi o pustošenju ognjenikov in o potresih. Kakor mnoge druge naravne pojave so si razlagali tudi potrese in bljuvanja ognjenikov kot posledico jeze hudobnih duhov in bogov. Nadnaravnim silam so pripisovali prirodne nezgode celo modrijani in pesniki. Tako je v 17. stoletju neki učenjak dokazoval, da se trese zemlja zato, ker tolče angel osvete po zraku. Neki Švicar je pa v svoji globoki pobožnosti pripisoval potres ogromnemu pregrešnemu močeradu. Takih razlag potresa bi lahko navedli nebroj. V stari Ahaji in po zapadni obali Male Azije je tresel zemljo bog morja Pozejdon, pri severnoameriških Indijancih ogromna želva, pri južnoameriških narodih pa kit. Stare japonske pravljice pripovedujejo o velikem pajku. Pri Kašinu, dobrih 90 km od Tokia, kažejo še sedaj skalo, ki je baje ostanek tega ostudnega nestvora. Ta ogromni pajek je bil po mnenju starih Japoncev tista nadnaravna sila, ki je tresla zemljo.

V Indiji so pripisovali potres ogromnemu krtu, mohamedanski narodi pa so bili prepričani, da trese zemljo slon. Zelo čudne nazore imajo prebivalci Kamčatke, ki verujejo v boga Tuila, ki se hrani baje s snegom in ledom. Če mu zmanjka snega in ledu, prilomasti s svojega prestola v notranjosti zemlje na površino s svojimi psi, ki imajo na sebi toliko uši in bolh, da se morajo neprestano praskati. Tako nastane potres. V Skandinaviji so verovali stari narodi v boga Lokija. To je bil med maliki severnih narodov zelo čuden mož. Ubil je svojega brata in nihče ne ve zakaj. Ker pa tudi bogovi niso imeli pravice ubijanja, je moral Loki svoj zločin odsedeti. Razjarjeni poglavar bogov ga je prikoval k skali in strupena kača mu je več sa brizgala svoj sok v obraz. To je silno peklo razvajenega boga, ki je bil vaju samo dobre hrane. Lahko si torej mislimo, kako se je siromak počutil na skali. K sreči je bil bistroumen in znal si je pomagati iz škripcev. Svoji dobri zakonski polovici je kratkoma naročil, naj prestreza v skledo ves strup, namenjen njegovemu obrazu. Zgodilo se je po njegovi volji, toda ko je Lokijeva žena s polno skledo za trenotek odskočila, da bi posodo izpraznila, je brizgnil plazilec nesrečnemu bogu v obraz vso zalogo strupenega soka. Ubogi Loki se je obupno zvijal in premetaval in tako je nastal potres.

Starogrški modrijani so si pa razlagali potres nekoliko bolj naravno. Tales je mislil, da ima zemlja obliko kolobarja, ki plava na vodi. Po njegovem mnenju je povzročala potrese podzemna voda, ki je prodirala na površino nekako tako, kakor prodira skozi razpoke v potaplajoči se parnik. Talesov učenec Anaksimander je videl pravzrok potresa v prodiranju zraka ob času suše v zemske plasti. Menjavanje suhega in deževnega vremena je povzročalo potrese. Anaksagoras si je razlagal potres z nekako plimo in oseko zraka pod zemljo. To so torej prvi poskusi pojasniti potres iz naravne poti.

Stari Rimljan Lukrecij Kar je imel tem modernim nazorom zelo sorodno naziranje. Neronov zdravnik Seneka je trdil, da nastane potres na ta način, da uhajajo iz notranjosti zemlje plini. Ker so nastajali potresi vedno na gotovih krajih, je mislil, da so pod dotičnimi kraji votline, polne plinov. Iz tega je sklepal, da v Egiptu zato nikoli ni potresa, ker je tam nanosila zemljo reka Nil. V njegovem naziranju je važna ugotovitev, da zadene potres vedno ene in iste kraje in da nikoli ne pustoši samovoljno. Seneka je bil torej prvi učenjak, ki je ugotovil, da so takj kraji na zemlji.

× **Rumena republika Daljnega vzhoda.** Neki ameriški časopis prinaša zanimive podatke o Kitajski in Kitajcih. Kitajska je ogromna država, ki pokriva štirinajstino vse kopne zemlje na svetu. Prebivalstvo Kitajske šteje 450 milijonov duš: skoro četrtino vseh ljudi na svetu. Deli se Kitajska v pravo Kitajsko, Mandžurijo, Tibet in kitajski Turkestan. Po jeziku in narodnih običajih je vsaka navedenih pokrajin ločena narodna celota. Kljub tej ogromni površini in bljudenosti ima Kitajska samo okoli 9000 km železnice, torej manj kakor Jugoslavija. Po morju in po rekah pa je mogoč promet z vsemi važnejšimi kitajskimi središči. Jangcekiang, ogromni kitajski veletok, je ploven v dolžini 1000 km tudi za prekomorske parnike, 500 km dalje pa lahko vozijo vse rečne ladje. Zgodovinski razvoj Kitajske je znan že od leta 2500. pred Kristom. Kitajska je tako doživela in preživela razvoj in propast Babiloncev in Kaldejev. Čeprav je splošna kitajska prosvetljenost na nizki stopnji, so vendar Kitajci poznali že pred davnimi stoletji razne izume, ki so se nam posrečili šele v novejšem času. Izdelovanje porcelana je tudi kitajska iznajdba. Mimo tega je dala Kitajska svetu svilo in čaj. Veliki kitajski zid, to čudo svetovnega stavbarstva, se je pričel graditi že 200 let pred rojstvom Kristovim. Krščanstvo je prodrlo do Kitajcev že zelo zgodaj. Po zanesljivih podatkih je obstajala tam krščanska cerkev že v sedmem stoletju, ohraniti se pa ni mogla. Pokristjanjevanje posameznikov se je pričelo šele v dobi modernih misijonov, prvi pekiški škof je pa bil imenovan že leta 1307. Sedaj je na Kitajskem več milijonov kristjanov, od teh dva in pol milijona katoličanov.

× **Mož z 260 nevestami.** Poseben mojster v varanju lahkovernih žensk je češki zavarovalni potnik Emanuel Tuma, ki si je zbral kar 260 nevest. Tuma je objavljaj v listih oglase, v katerih je ponujal roko lepim, mladim in premožnim ženskam. Izdajal se je za inženjerja ali visokega uradnika. Časi so slabi, pa je na oglase odgovorilo kar 260 žensk. Med njimi so bile tudi poročene žene, ki so izjavile, da se takoj ločijo, če se zanje odloči. Tuma je pregledoval vso to kopo ponudb in slik, ki so bile seveda tudi priložene, pa se ni mogel odločiti za nobeno, zato se je odločil za vse. Odpisal je vsem, obiskoval vse po vrsti, kakor ga je pač pot prinesla sem ali tja, živel povsod dobro in veselo in si, kjer se je le dalo, izposodil tudi nekaj za nadaljnjo pot do druge neveste. Ta posojila so dosegla pri nekaterih nič manj kakor do 10.000 češkoslovaških kron. Te dni pa ga je doletela končna usoda vseh sleparskih pustolovcev. Ko je v Hodoninu zopet obiskal neko svojo «nevesto», od katere je bil že prejel 2000 češkoslovaških kron na račun bodoče zakonske sreče, in jo poprosil za nadaljnjo naklonjenost, je nevesta postala nezaupljiva. Povedala je zadevo svojim sorodnikom, ti pa so jo obesili na nos orožnikom, ki so se takoj pričeli zanimati za tajinstvenega ženina. Našli so ga, ko je zapuščal hišo druge žrtve s polno denarnico lepih bankovcev in ga aretirali. Sedaj čaka Tuma v Brnu na plačilo za svoje pustolovščine. Usodno za možaka je, da so našli v njegovem stanovanju seznam vseh 260 lahkovernih nevest. Češki listi se sedaj zanimajo, ali bo povabilo sodišče h glavni razpravi vseh 260 Tumovih nevest. Če jih bo in če bodo prišle, bo pogled na to lepo četo vsekakor zelo zanimiv.

× **Praznovrje in obleka obešencev.** Smrt na vešalih je bila že od nekdaj za zločinca najhujša kazen. Prvotno so bila vešala napravljena tako, da je stal obsojenec na lestvici in ga je krvnik pahnil z nje. V nekaterih državah so obešali zločinca tudi z glavo navzdol, kar je bila seveda še hujša kazen. Včasih so ostali obešenci na vešalih po več let in pogled na viseče okostnjake je bil strahoten. One obsojence, ki so morali viseti zelo dolgo, so po smrtni kazni obesili še na verige, ker bi se bili z vrvi sneli, ko bi začelo odpadati z njih meso. Puščanje obešencev na vešalih do razkroja trupla je bilo v Evropi povsod v navadi. V starih listinah imamo še polno dokazov, da so praznovrni ljudje obe-

Krize ni več,



ako še danes pišete po novi, veliki, ilustrirani cenik

trgovskega doma Stermecki, kjer lahko kupite elegantne klobuke in čepice, moderne srajce in kravate, fine naramnice, žepne robce in nogavice za tako mal denar, da boste s svojimi dohodki krasno izhajali, poleg tega pa boste vedno elegantno oblečeni.

Trgovski dom
STERMECKI
CELJE št. 97

Veliki, novi cenik zastoj!

šence ponoči odnašali, ker so bili prepričani, da se dá z njihovo obleko, z vrvjo in s poedinimi deli telesa čarati. Tudi les vešal samih je imel baje čarobno moč. Obleko obešencev so kradli celo krvniki in njihovi pomočniki, ki so jo drago prodajali praznovrnim ljudem. Leta 1584. so z mučenjem prisilili krvnika v Taboru na Češkem, da je priznal, da je porezal blizu Brna mnogim obešencem na kol nataknjene prste. Okrog vešal in morišč vobče so se pletle že v pradavnih časih strahotne vesti, ki so zašle čisto tudi v tisk in narodne popevke.

× **Mučilni stol za dolžnike.** V Washingtonu imajo razstavo, ki jo ljudje v trumah posečajo. V njej so na ogled razna mučila, med drugim tudi stol za dolžnike, ki je pred tri sto leti služil svojemu namenu. Kdor ni mogel plačati svojih dolgov, so ga posadili na ta stol. Čim je dolžnik sedel, so ga prijele železne klešče in ga tiščale, da se ni mogel geniti. Upniki so lahko hodili mimo njega in smeli so ga polivati z vrelo vodo ali pa metati nanj kamenje.

× **Letalski promet na kratki progi.** Vse kaže, da se začenja letalo uveljavljati tudi kot prevozno sredstvo na manjše razdalje, da začenja izpodrivati kočije in omnibuse. Prebivalci New Yorka imajo zadnje čase na razpolago zračno progjo Queens—Newark—Brooklyn—Queens, kjer letajo Fordova letala s tremi motorji. Zračni promet se prične ob 9. in traja do 18. ure; vsake pol ure odleti eno letalo. Posebno prikladna je ta zračna proga za tujce, ki si lahko ogledajo iz zračnih višav New York. Na svoj račun pa pride tudi vsak domačin, ki mu je čas drag. Iz Brooklyna v Newark ga pripelje zračna kočija v 45 minutah, z avtomobilom pa potrebuje do tjakaj dobri 2 uri.

× **Dete v boju z morskjo sipo.** Na morsk obali v Toulonu se je te dni zbralo precej ljudi, ki so opazovali v morju ogromno osmeronogo morskjo sipo. Nenadno pa se je zaslislal obupen otroški klic. Neki petletni deček je začel z ročico brodirati po vodi. Sipa ga je opazila in je takoj zaplavala k njemu. S svojimi dolgimi prednjimi okončinami ga je zgrabila za roko in ga potegnila v vodo. Na pomoč so takoj priskočili ribiči in enemu izmed njih se je posrečilo z nožem prezati sipine klešče, ki so držale otročička. Ko so otroka potegnili kvišku, je bil že nezavesten, vendar ni dobil nobene resne poškodbe.

ZA SMEH IN KRATEK ČAS

Proti trajnim kodrom.

Urška: «Nakodrajte mi lase, ker tako želi moj zaročenec.»

Brivec: «Želite morda trajne kodre?»

Urška: «Rajši ne, morda bo imel moj bodoči zaročenec drugačen okus...»

Umesten nasvet.

Tujec: «Prosim vas, kako pridem najhitreje na železniško postajo?»

Domačin: «Če boste hitro stopili...»

Ni takoj slišala.

Gospodiija: «Urša, kje pa ste vendar? Kličem fir kličem, a vas ni od nikoder. Ali me niste slišali?»

Služkinja: «Ne takoj, šele ko ste me poklicali četrtič...»

V cirkusu.

Na prečki visoko v zraku se ziblje debela žena, obešena za noge z glavo navzdol. Za roke drži pod seboj bingljajočega moža. Med opasnim položajem vpraša: «Zdaj mi pa, Miha, povej, kdo je imel sinoči prav, ko sva se pričakala!»

Požuriti se mora.

A: «Kam pa tako hitiš — to škatlo?»

B: «Klobuk za svojo ženo nesem in če se ne požurim, se utegne moda izpremeniti...»

Šolska naloga.

V drugem razredu ljudske šole je dal učitelj šolsko nalogo z naslovom «Pomlad».

Jurček je začel pisati nalogo takole: «Zopet je napolnila pomlad, najlepši letni čas. Drevje zeleni, ptički veselo pojejo in gospod učitelj zopet posijo svoj bel sukunjč...»

Slabo je naletel.

Bogatini: «Povejte mi odkrito, gospod Kolebivnik, ali bi vzeli mojo hčerko, če bi bila brez dote...»

Kolebivnik: «Seveda bi jo vzel.»

Bogatini: «Potem ste slab trgovec, a takemu ne dam hčerke...»

Današnja žena.

On: «Ze zopet nova obleka. Včasih so bile ženske bolj štedljive.»

Ona: «Kaj boš govoril. Iz ene obleke svoje stare matere bi si jih lahko napravila pet...»

Težek zakonski par.

Mutavil in njegova boljša polovica, oba skupaj tehtajoča kake tri metrske stote, prideta kupovat avto.

«Kakšnega pa bi nama svetovali, gospod?» sta vprašala trgovca.

Trgovec tuhta, tuhta in gleda dobro rejena kupca, pa reče: «Avtobus.»

Moderna kuharica.

Gospa: «Kaj že zopet kuhate grah za obed?»

Kuharica: «Seveda, ko ga pa tako rada jem.»

MALI OGLASI

1000 Din plačam,

ako Vam «Radio-Balzam» ne odstrani kurjih oces, bradavic, trde kože, bul itd. — Blagovolite nam poslati Vaše tako uspešno sredstvo proti kurjim očesom. Naš stari sosed je odpravil 10 zastarelih. — Zahtevajte povsod samo «Radio-Balzam»! Lonček 10 Din (proti vnaprejšnjemu plačilu), po povzetju 18 Din, dva lončka 28 Din, trije lončki 38 Din. Balzam razpošilja R. Cotič, Ljubljana VII, Kamniška ulica št. 10 a. 136

Tednik «ZABAVNI LIST»

z gratis slikarsko galerijo v formatu razglednic — Stražišče. Posamezna številka samo 1 Din. Zahtevajte brezplačne ogledne številke! 93

141 — Oblačilno blago

in vse potrebščine imata v zalogi po najugodnejših cenah trgovini F. Senčar, Mala Nedelja in Ljutomer.

Dlake — cenjene dame —

na obrazu itd. Vas ženirajo, Vam kvarijo lepoto, eleganco in sramečljivost. «Venera»-eliksir Vas reši v nekoliko sekundah — brez bolečin, brez nevarnosti — vseh nepotrebnih dlak. Naročite še danes lepo dišeči «Venera»; ne bo Vam žal. Stekleničica 10 Din (proti vnaprejšnjemu plačilu), po povzetju 18 Din, dve stekleničici 28 Din, tri stekleničice 38 Din. Razpošilja ga R. Cotič, Ljubljana VII, Kamniška ulica št. 10 a. 136



Najnovije dvokolo z motorčkom 1 1/2 K. S., dvokolesa, šivalni stroji, otroški vozički, vozički za igrat in posamezni deli najceneje. Ceniki franco.

«TRIBUNA» F. B. L., tovarna dvokoles in otroških vozičkov Ljubljana, Karlovška cesta št. 4.

Nov poklic

za dame in gospode z opremo pletilstva v hiši. Zajamčen mesečni zaslužek 1500 Din, ker odkupimo izgotovljeno pleteno blago, plačamo mezdo za pletenje in dobavljamo prejo za podelavo. Pišite še danes po gratis prospekte pod naslovom: Domača pletarska industrija št. 8 — Josip Kališ, Maribor, Trubarjeva ulica št. 2.



Kadar ni kaj v redu

v prebavnih organih telesa, se to kaže na različne načine. Tak človek n. pr. nima teka, občuti včasih odvrtnost do jedi, nekaj ga obenem draži na riganje, jed mu težko leži v želodcu, mučijo ga bolečine v glavi, čuti se trudnega, težko se loti dela, slabe volje je in nima naravno urejene stolice. — Kadar nismo zadovoljni s tekom, prebavo in delovanjem črevesja, tedaj nam pridejo prav Fellerjeve Elsa-pilule, ki delujejo zanesljivo in naglo, ne dražijo črevesja in pospešijo lahko iztrebljenje. Fellerjeve Elsa-pilule krepe želodec in čistijo telo, obenem pa tudi kri. 6 škatlic 30 Din, 12 škatlic 50 Din z zavitkom in poštino vred.

Lekarnar Evgen V. Feller, Stubica Donja, Elsa-trg 360 (savska banovina)

Odobreno od ministrstva za socialno politiko in narodno zdravje Sp. br. 509 z dne 24. marca 1932.



SANATORIJ V MARIBORU

Gosposka ulica št. 49

Telefon 2358

astnik in vodja:

primarij dr. Cernič
specijalist za kirurgijo.

Sanatorij je najmoderneje urejen za operacije in opremljen z zdravilnimi aparati: višinskim solncem za obsevanje ran, kostnih in sklepnih vnetij; tonizatorjem za elektriziranje po poškodbah in ohlapelosti čreves; diatermijo za električno pregrevanje in električno izžiganje; žarnico „hala“ za revmatska in druga boleča vnetja; „enterocleaner“ jem za notranje črevesne kopeli pri zapeki, napihovanju in za splošni telesni podvig.

Dnevna oskrba: prvi razred 120, drugi 80, tretji 60 Din.



KA-LE-FLUID

Fiziološki ekstrakt iz žive železke in zdrave živali «KALEFLUID» se priporoča vselej, kadar je delovanje teh žlez oslabiljeno in zbog stanja, ki zaradi tega nastane. Povečava sekretarno delo vseh žlez. Rabi se pri oslabilosti, opešanju živcev, polni nevrasteniji, oslabilnem poimnem delovanju, jači živčni sistem in krepi organizem. — Brezplačno razpošilja podrobno literaturo: Beograd, Kralja Milana 15, Miloš Marković.

«Kalefluid» prodajajo lekarne in drogerije.

Odobrilno ministrstvo za socialno politiko in narodno zdravje S. br. 3500 z dne 28. marca 1932.

Dobro orodje — lahko delo.

Če greš v hosto sekati drva, vzemi s seboj ostro sekuro — potem je delo lahko. Če furaš, vzemi s seboj štrange, uzde in vrvi najboljših vrst, to je take, ki se ne strgajo zlepa in ki trajajo res dolgo časa — potem je furanje veselje, ne pa jeza. Prvovrstne štrange, uzde in vrvi so pa tiste, ki imajo privezan rdeč listek s pajkom in napis Grosuplje. — Zahtevajte pri Vašem trgovcu samo take štrange, uzde in vrvi in furanje bo lahko in lušno.

Ta varstvena znamka



garantira za najboljšo kvaliteto. — Zahtevajte vse vrvarske izdelke samo s to znamko.

Živinorejcem

priporočamo zanje jako koristno knjigo
Prva pomoč
ponesrečenim živalim.

Napisal jo je živinozdravnik prof. dr. Kern. Okrašena je s 93 zelo poučnimi slikami in ima nasledno vsebino:

Sestava živalskega telesa, zdravlila, obkladki, masiranje, drgnjenje, o načinu kako se žival priliči da je mirna, o dviganju padlih ali bolnih živali, o ranah ter kaj je storiti v raznih slučajih nagle obolesti, kol pri poškodovanju rogov, poškodbikopita in zakovanju, pri prišču med parklji, opeklini, strelji, zlomu kosti, zvitju, izčlenjenju, izpadu porodnice in maternice, izpadu danke, vnetju vimena, driski, zaprtju, koliki, nape-njanju goved in ovac, pri tujih pred-

metih v požiralniku, prefresu možgan, solnčarici, nevarnosti zadušitve, zastrupitvi, ozebljenju, postopanju s popkom, mrzlici, omedlevici, kužnih boleznih itd.

Vsak lastnik živali, ki se hoče obvarovati škode pri ponesrečenih živalih, bi moral imeti to knjigo. Knjiga, ki velja s poštino vred Din 36.50, se naroča

v knjigarni Tiskovne zadruga
v Ljubljani
Selenburgova ulica št. 3

